ԽԵ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 160 | 7 / 19 ՅՈՒՆԻՍ 1897 | 18 ՄՈՒՀԱՐՐԷՄ 1315 | ՇԱԲԱԹ

ـــ ـــ ـــ ـطبعه (ماسيس) غزته‌سى اداره‌خانه‌سنه

Նամակ կամ որ եւ իցէ գրութիւն պէտք է ուղղել Առ Խմբագրութիւն

ՄԱՍԻՍ ՕՐԱԳՐՈՑ

Կ. ՊՈԼԻՍ ՂԱԼԱԹԻԱ, Համիտ Բաշա խան Օսմ. Նախկին Պանքայի փողոց, Թիւ 2

Direction du Journal "MASSIS„ Galata, CONSTANTINOPLE

Les annonces sont reçues aux Bureaux du journal

ՄԱՍԻՍ

ԼՐԱԳԻՐ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան	դհկն.	արծ.	75
»	Վեցամսեայ	»	»	40
Գաւառներու »	Տարեկան	»	»	100
»	Վեցամսեայ	»	»	50
»	Եռամսեայ	»	»	25
Օտար երկրի »	Տարեկան	ֆրանք		25
Ռուսիոյ »	»	րուբլի		10

Դրամի փոխարէն փօսթայի փուլ կընդունուի. 115 դրուշի փուլը 100 դրուշի հաշուով։

10 ՓԱՐԱ — ԱԶԳԱՅԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ — 10 ՓԱՐԱ

ՕՐԷՆՔԻՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ՎԱՇԽԱՌՈՒԹԵԱՆ ԴԷՄ

(Առաջին յօդուած)

Երէկուան Մասիսի Իզմիրէն գրուած Թղթակցութիւնը կարդալով, անկարելի է չյուզուիլ այն փոլիցաճիին դէմ որ գիւղացիի ընտանեկան պատւոյն սպառնալիքներ կընէ, իր առնելիքը գանձելու համար։

Մենք զգացումով չենք զինուիր որեւէ մէկու դէմ, այլ պաղարիւնով կուզենք դատել, ինչ որ ապօրինի, ինչ որ հակամարդկային է։ Անցեալ օր արդէն խօսեցանք փոխաճիութեան ծագման և անոր ներկայ վիճակին վրայ։ Փոխաճիութիւնը ինքնին դատապարտելի բան մը չէ, բայց այնքան զեղծումներ ըրին որ վաշխառութեան ամէնաստորին տեսակին փոխուեցաւ այն և իր վաճառականական նշանակութիւնն ու կարեւորութիւնը կորսնցուց։

Այսօր քաղաքակրթեալ երկիրներու մէջ վաճառականութեան առանցքը կը կազմէ փոխանակագիրը։ Լոնտոնի, Բարիզի, Պէրլինի, Մարսէյլի, Մանչէսթրի, Պոլսոյ և ուրիշ մեծ քաղաքներու վրայ քաշուած երեք ամսեայ փոխանակագիրը, դրամի փոխանակութեան, հայթայթման և պարտքերու վճարման գլխաւոր միջոցն է։ Ասի ստեղծած է սեղանաւորութիւնը որ արդի վաճառականութեան ամէնաբարձր տեսակն է։ Մեր մէջ որովհետեւ փոխաճին նեղ շրջանակի մը մէջ ստիպուած էր գործել, ու կուզէր շատ շահիլ, ագահաբար շահիլ, փոխանակագրի վրայ հիմնուած գրութիւնը վաշխառութեան փոխեց։ Ու հիմա որ բոլորովին կործանած է, ինչպէս ցուցինք անցեալ օր, իր հին առնելիքները գանձելու համար, ապօրինի միջոցներու կը դիմէ։ Պէտք է ներկատի առնել փոխաճիներն ալ. անոնք բաւական ստուար թիւ մը կը կազմեն գաւառային քաղաքներու մէջ, ու այսօր, առնելիքներու դէզի մը վրայ կ'ողբան։ Ձենք ըսեր որ իրենք բոլորովին իրաւունք չունին, որովհետեւ որչափ ալ իրենց անիրաւութեան պատիժը կրեցին, անկարելի է ուրանալ միւս կողմէ ալ գիւղացիի վրէժխնդրութեան և տնտեսական դժբաղդ հանգամանքներու երեսէն չարաչար տուժեցին։ Հիմա պէտք է խոհեմութեամբ շարժին. վաշխառութիւնը բոլորովին մէկ կողմ դնեն և օրէնքի գծած սահմանին մէջ վերսկսին իրենց գործերը, գոնէ իրենց վարկը վերականգնելու համար։ Մեր Իզմիրի յօդուածագիրը իրաւունք ունի այն նամակը ստորագրողին վրայ՝ Մշոյ ընդհ. դատախազի (միւտտէիի ումումի) ուշադրութիւնն հրաւիրելու։ Նամակին մէջ գրուած սպառնալիքը հզօր ապացոյց մըն է փոխաճիին դէմ և տէրութեան պատժական դատարանին առջեւ լսելի է այդ մասին գիւղացիին ընելիք բողոքը։ Թողլով այս մասնաւոր պարագաները մենք հոս մէջ կը բերենք օրէնքի այն տրամադրութիւնները որ մինչեւ մէկ աստիճան ժողովուրդը կը պաշտպանեն վաշխառութեան դէմ։

Վաշխառութեան կանոնագիր (*)

1. Յօդ. Ինչպէս Նիզամնամէնին Թարիխի Նէշրինտէն իթիպարէն, հէր նէվ միւամէլաթի ատիյէ վէ թիճարիյէ ֆայիզին հատտը ազամի՛ սէնէվի եիւզտէ տօգուզ օլարագ թայեին գըլընմըշ տըր։

Ուրեմն 100 ին տարեկան 9ը տոկոս առնելու թոյլտուութիւն կընէ օրէնքը։

3. Յօդ. Տային իլէ մէտիւն պէյնինտէ հատտը նիզամիսինտէն զիեատէ ֆաիզ մուգավելէսի վաղը օլուրըը՝ եա սէնէտտէ մուսարրահ օլմասը իլէ վէ եախօտ րէս իւլ մալէ զամմ օլընտըղը իսպաթ իտիլմէսի իլէ թէպէյիւն էյլէր իսէ, ֆաիզին մըգտարը, սէնէվի եիւզտէ տօգուզա թէնզիլ խիլըլըր։

Յայտնի է որ մեր մէջ տոկոսը միշտ օրէնքին որոշած սահմանէն (հատտը նիզամի) դուրս է, և մեր փոխաճիները վերի յօդուածին մէջ նախատեսուած երկրորդ կերպովը միշտ կը կարգադրեն իրենց գործերը. այսինքն մուրհակին մէջ չեն յիշեր հարիւրին ստուգ տոկոս, այլ տոկոսը դրամագլխին վրայ դնելով՝ ամբողջովին մէկ մուրհակ կ'առնեն։ Ուրեմն պարտատէրը այս պարագային պէտք է դատարանին առջեւ հաստատէ թէ որչա՞փ էր իր առած գլուխ դրամը, և որչա՞փ տոկոսը որ անոր վրայ բարդուած է։

4. Յօդ. Իֆրազաթ ֆաիզի հէր գաչ սէնէ միւրուր իտէր իսէ իթսին նիհայէթ րէս իւլ մալ մըգտարընը թէճավիւզ իթմէյէճէք տիր. րէս իւլ մալի թէճավիւզ իտէն ֆաիզի հիւքմ իթմէքտէն պիլճիւմլէ հիւքքեամ մէմնու տըր։

Ընդհանրապէս դիտելի է որ մեր վաշխառուներու և փոխաճիներու առնելիքները, տարիներ յետոյ սոսկալի կերպով կ'աճին. տեսնուած է որ ութ ոսկի գլուխ դրամի համար, տասը տարի յետոյ 30 ոսկինոց արտ մը, 35 մեճիտիյէ և գիւղացիին տունը դրաւուած է վաշխառուին կողմէ։ Մինչդեռ օրէնքը հոս բացորոշ կերպով կըսէ թէ, տոկոսը քանի տարի անվճար կուզէ թող մնայ, դրամագլխէն աւելի պիտի չլինի։ Օրէնքին այս տրամադրութիւնը մեր գիւղացիները ականջի օղ ընելու են իրենց, որպէս զի, տարիներ անցնելէ յետոյ, չխաբուին ու մուրհակը չնորոգեն փոխաճիին ուզած կերպովը։ Օրէնքը այնքան խիստ է այս մասին որ կըսէ թէ որեւէ դատաւորի արգիլուած է գլխամագլուխը անցնող տոկոսին համար հատուցական վճիռ տալ։

(*) Միւրապէհա նիզամնամէսի. գրուած և հաստատուած 22 մարթ. սէնէ 1303 (1886 մարտ 22). անկէ առաջ Տիւստուրի Դ. րդ հատորին մէջ այս մասին գրուածը ջնջուած ըլլալով։

ԳԱՂԹԱԿԱՆՆԵՐԸ ԹԻՖԼԻԶՈՒՄ

(Մեր Մասնաւոր Թղթակցէն)

Ամսոյս 10ին Թիֆլիսի համազգային հիւանդանոցի մէջ մեռաւ Տիգրանակերտցի Թովմաս Յակոբեան երիտասարդը։ Սա արհեստով քարակոփ էր. մի տարի կը լինէր որ նա պարտատէրներից նեղուելով Տիգրանակերտից փախած և հազար ու մէկ ճամբու նեղութիւններ կրելով Կովկաս անցած էր, ու իր արհեստի շնորհիւ չարաչար աշխատելով հազիւ հազ կը կարողանար իր օրապահիկը հայթայթել։ Քանիցս այդ խեղճի վարձքը կտրել էին՝ իրեն գործ տուող անգութ բանւորապետները և խեղճը անոր դիմելով միջնորդութիւն կը խնդրէր, որ իր օրավարձք գանձուի, բայց որո՞ւ կըսես, ով էր լսող ու ո՞վ էր արդարութիւն ընող։ Միայն իմ գիտցած տեղերս՝, 12 րուբլի մի տեղ մնաց, գնաց կորսուեցաւ, 5 րուբլի մի տեղ և 4 րուբլի ալ մի ուրիշ տեղ։ Խեղճը այն կողմը անգութ, խստապահանջ պարտատէրներից նեղուելով այս կողմը անցաւ, այս տեղ ալ զինք աշխատցնողներից հիծուած, մաշած, մերկ ու քաղցած մնալով յանկարծ թիֆոյի բռնուեցաւ։ Իսկոյն զինք «Գաղթականաց հիւանդանոց» Թանտոյեան ուսումնարան փոխադրեցին, ուր, հազիւ երեք օր յաջողեցին պահել։ Հիւանդութիւնը ծանրանալով, Տէրութեան հիւանդանոցը (խօշպութալ) ղրկեցին, ուր չորս օրից յետոյ լուր առինք որ մեռած էր։

Այս երիտասարդը 20—22 տարեկան էր, երկար և ձիգ մարմնով, լայն թիկունքով և իւր արհեստի յարմար՝ ունէր հուժկու թեւեր և ոտներ։ Բայց ի՞նչ օգուտ, որ օտարութեան մաշեցուցիչ ու աղտոտ մթնոլորտը 8 օրուան մէջ վերջ տուաւ այդ հսկայ, քաջառողջ կեանքին։

Մի քանի անգամ առիթ ունեցած եմ կարդալու սրա մօտ ղրկուած նամակները։ Ի՜նչ աղեխարշ ու սրտաճմլիկ նամակներ։

Թովմաս իր հայրենիքէն բացակայելէն 2—3 ամիս առաջ նշանուած է եղեր իր սիրած մի օրիորդի հետ։ Իր ողբալի մայրը միշտ կը գրէր. «Սիրելի հոգեհատոր զաւակ, ձեր սիրելի Շուշանը անհամբեր քեզի կը սպասէ, ու քու վշտալի մայրը, աչքերն արտասուքով լեցուած անկիւնէն քու ճամբան կը դիտէ։ Զգիր, այդ օտարութեան առփոյն ու շուտով վերադարձիր հայրենիքդ, աշխատիր քու ճակտի քրտինքով ու բանուկ արհեստովդ շէնցնել հօրդ քայքայեալ օջախը։ Քեզի կը սպասեն աներդ ու զոքանչդ, քեզի կը սպասեն փոքր քոյրերդ ու ծերունի մայրդ։ Դարձիր, շուտով վերադարձիր, այդ քու ուշանալովդ մեզի ամէնքիս համար տարաժամ գերեզմաններ կը պատրաստես։ Գոնէ գթայ ծերունի մօրդ ու դարձիր վերջի օրերու մէջ զայն մխիթարէ»։

Եւ այս բոլոր նամակների տակ չգիտեմ ի՞նչ չարագուշակ բնազդումով մը կը ստորագրէր «Որդեկորոյս մայր»։ Թովմաս գրել կարդալ չէր գիտեր, պարզ էր նա մտքով, հոգւով և սրտով։ Իր անկեղծ ու ու պարզ սրտով կը սիրէր նա իր ծննդավայրը, աւելի կը սիրէր ու կը յիշէր իր ծերունի մայրը և իր նազելի նշանած Շուշանը։ Նա ամէն մի նամակ կարդալուն վճռական կերպով կը խոստանար իր հայրենիք վերադառնալ ու մասնաւոր հաճոյքով վայելել այն քաղցր ընտանեկան սէրը որ պատրաստուած էր իրեն համար։ Բայց թէ ինչո՞ւ չկարողացաւ նա իւր խոստում պահել. դա պարզ է. նա այսօր խաղ ընելով մի տարուայ ընթացքում չկարողացաւ գէթ մի ամենապարզ անկողին ունենալ իր վաստակաբեկ կեանքը պաշտպանելու ցուրտի և իւր կողեր կրծոտող չոր ու սառ տախտակների դէմ։ Նրա ոտից մատներ որոշ կերպով դուրս ցցուած էին հնամաշ քայքայուած կօշիկներից, անոր կուրծքը բաց և վրան մերկ էր գրեթէ։ Անոր բոլոր հարստութիւն մի կժ (կարմիր օղերտցնակ) պղպ էր, որ իր կեանքի ընկեր ու իր ամենայն ինչն էր։

Վերջի նամակ ստանալուն ջերմի մէջ էր նա, նամակը կարդացինք իրեն, անբաւմանութիւնը չկրցաւ հասկնալ, միայն գիտցաւ որ մայրը կրկին զինք կանչեր է, հառաչ մը ուր խոր հեկեկանք արձակեց սրտից ու ըսաւ. «Եթէ առողջացայ, այս անգամ անպատճառ թէ մուրալով իսկ լինի պիտի երթամ երկիրը», ու խնդրեց որ պատասխանենք իր նամակին թէ ուզայ։ Խեղճ մայրը տակաւին անհամբեր կը սպասէ նամակին։ Կարելի՞ է երեւակայել անոր սոսկալի վիշտը, երբ ժամանակ մը վերջ իր հարազատին տխրոյն սեւ ու սգակիր լուսանկարն ստանայ…։

Թովմասի մահուանից յետոյ մի քանի հայրենակիցներ ու բարեկամներ յիշելով անոր մօր թախիծը ու նազելի Շուշանի անհուն սէրը դէպի ողբացեալ Թովմասը, կամեցան գէթ մեռածին լուսանկարով մխիթարել այդ վշտացեալները։ Հազիւ հազ գտնուեցաւ մի բարեսիրտ լուսանկարիչ. խօշպութալ (հիւանդանոց) տարինք ու դագաղի մէջ հանեցինք Թովմասի լուսանկարը։ Այդ օր այդ տեղ կային նաեւ 7—8 հատ ուրիշ մեռելներ։ Հարց ու փորձ անելով հասկցանք որ ասոնցմէ 4ը հայ գաղթականներ էին։ Բայց ո՞վ էր ասոնց տէրը կամ ուսկի՞ց էին. այդ մեռած գաղթականները. անկարելի եղաւ մեզ հասկնալ։ Դիակները 2—3 օր կը պահուի այդ տեղ, եթէ տէր ելաւ, տարաւ, լա՛ւ. եթէ ոչ տէրութեան ծախքով կը տարուին թաղուելու ռուսաց հասարակաց գերեզմանատան մէջ։

ԱՆՑՈՐԴ

Թիֆլիս 10 Մայիս 97

ՎԻՇԻԻ ՀԱՆՔԱՅԻՆ ՋՈՒՐԵՐԸ

ԲԱՐԻԶ, 27 Մայիս 1897

«Խոստացէք և կատարեցէք»։ Մենք որ եօթնամեայ թոռնիկի մը փափաքները եւ իրեն եղած խոստումները կատարելու համար այնքան փութաջան ենք, որքան եւս առաւել նախանձախնդիր ենք մեր սիրելի ընթերցողաց նկատմամբ ստանձնած պարտականութիւններս կատարելու։ Ուստի կը փութանք տալ այսօր հրատարակել Վիշիի հանքային ջուրերուն նկարագրութիւնը. նոյն իսկ միջավայրին մէջ քաղած լինելով ստոյգ աղբիւրներէ մեր տեղեկութիւնները. վասն զի մեր ամենէն մեծ փափաքը եղած է միշտ, մեր գիտցածը և սորվածը երբ հանրօգուտ դատենք մերայնոց հաղորդել. այս արտասուաց հովտին մէջ անցուցած օրերնուս մէկ փոքր յիշատակը մենէ ետքը ձգելու փափաքն է։ Ահա կ'սկսինք։

Այս դարուս կէսէն սկսեալ և Նաբոլէոն Գ.ի կայսրութեան առջի տարիներէն հաշուելով, մէկ նոր եռանդ մը երեւցաւ համայն աշխարհի մէջ այնպիսի սաստկութեամբ որ տեսակ մը հիւանդութիւն դարձաւ, որոյ անունը դրին մտաշարժման հիւանդութիւն (Le mal de la tarentule)] ամէն տարի գեղեցիկ եղանակին մէջ խառն բազմութեամբ մարդիկ կը ձգէին իրենց սովորական միջավայրը և աստ ու անդ կը թափառէին տեղափոխելու կամ օդափոխելու նպատակաւ և մեծ մասամբ առողջաբանական տեսակէտով լինելուն, մարդիկ կը դիմէին ծովեզերքները և հանքային ջուրերը։ Այս շարժման մեծապէս նպաստեցին նորահնար ճեպընթաց և մահճակալ երկաթուղիք, վիթխարի շոգենաւք և ուղեւորութեան բազմաթիւ ընկերութիւնք որոնց մէջ կը փայլի Գուկի ընկերութիւնը։ Այս հանքային ջուրերուն մէջ ամենէն հռչակաւորն եղաւ եւ է՝ Վիշին որ Բարիզէն Մարսիլիա գացող երկաթուղւոյն Պուրպոնէի գծին վրայ է հօթը ժամ հեռաւորութեամբ և կը կենայ Սէն Ժէրմէն տէ Ֆոսէ կայարանին վրայ, ուրկէ մասնաւոր կառախումբ մը Վիշի կը տանի մէկ քառորդէն։ Բարիզէն մինչեւ Վիշի երկրորդ կարգով երկաթուղին 27 ֆրանք է մարդ գլուխ։ Վիշի Ալիէ նահանգին մէջ կը գտնուի և այս անուն գետը հեզուկ գօտի մը կը կազմէ քաղաքին չուրջը։ Վիշի համբաւաւոր էր Լուդովիկոս ԺԴ.ի օրովը արդէն և Տիկին տը Սեվինեէ անուն մեծատաղանդ նամակագրուհին, աւելնալից գովեստներով կը խօսի իւր 11 և 26 Սեպտեմբեր 1676 թուագրեալ նամակաց մէջ առ իւր սիրասուն աղջիկը. Վիշիի կենդանարար ջուրերուն, հոն յաճախող select ընկերութեան և աշխարհագրական սքանչելի դիրքին վրայօք։ Բայց իւր ոսկեդարը եղած է Նաբոլէոն Գ.ի կայսրութեան առաջին տարիները, երբ այս արթուն և գործունեայ կայսրը գրեթէ ամէն տարի կ'երթար Վիշի և մեծագումար աշխատութիւններով ու ձեռնարկութիւններով Վիշի երկրային դրախտ մը դարձուց։ Տիւք տը Մօրնի եւ եգիպտական Խտիվ Իսմայիլ փաշա մեծ հանդէսներ տուին անդ և մինչեւ այսօր կը տեսնուին Վիշիի մէջ Տիկին տը Սէվինեէի, Նաբոլէոն Գ.ի, Տիւք տը Մօրնիի և Իսմայիլ փաշայի շքեղ գիւղատուները (villa)։ Վիշիի եղանակը կ'սկսի Մայիս 1 էն մինչեւ Սեպտեմբեր 30. և եթէ յաջող ըլլայ եղանակը. այսինքն յորդառատ անձրեւներ չի գան, տարին 70,000 ճանապարհորդ կուգան անդ։ Այս խուռն բազմութեան բնակարանի և սնունդի համար կան 360 պանդոկ, գիւղատունք և կահաւորեալ մասնաւոր բնակարաններ ու սենեակներ, գինն է օրը 3 ֆրանքէն մինչեւ 30 և 40 ֆրանք երկու ճաշ միայն։ Մեծ պանդոկները որ նին փողոցին և ամենէն գեղեցիկ ճեմելեաց վրայ կը գտնուին և ուր անդադար երաժշտութիւն կըլլայ առաւօտէն մինչեւ կէս գիշեր, գեղահայեաց սենեակներ և ճոխ սեղան կը ներկայացնեն առատ եւ համադամ կերակուրներով ու պտուղներով։ Շատ քաղաքներ իրենց ծախքովը աղքատներ կը ղրկեն հոն և կրթական դասին պատկանող անձինք, եկեղեցականներ, բժիշկներ, վաղեմի զինուորականք շատ աժան գինով կրնան երթալ խնամուիլ ի Վիշի։

Վիշիի ջուրերուն գլխաւորներն են. Կրանտ Կրիյլ, Օբիթալ, Մատամ, Բիւյի Շօմէլ, Լարտի որոնք տաք ջուրեր են, և Սելեսթէն, Տիպաօս որոնք պաղ ջուրեր են եւ մինակ անոնք են որբ հեռաւոր երկիր կը ղրկուին։ Այս ջուրերուն քիմիական ազդեցիկ մասը կը կազմէ պիքառպօնադ տը սուտ ըսուած աղը և կը ծառայէ ստամոքսի, լեարդի, միզային հիւանդութեանց ապաքինութեանը համար, սովորաբար գաւաթով խմելով օրը մի քանի անգամ եւ մանաւանդ ճաշերէն ետեւ, բաղնիքներով ու սովորական կամ վերամբարձ ողողումներով (douche ordinaire ou douche ascendante)։ Այս ջուրերով նաեւ կը պատրաստեն մանր շաքարներ և նաեւ շօքոլա։ Չորս գլխաւոր բաղնիքներ կան ամենէն կարեւորը կառավարութեան վարձակալ ընկերութեան կը պատկանի, բայց Լարտիի ընկերութեան բաղնիքները նոյնչափ ազդեցիկ են և քիչ մը աւելի աժան և Արպէրինը որ աւելի աժան է, վերջապէս Քրնսէինը որ Վիշիէն քիչ մը հեռու է և աւելի աժան ու հոն գացողներուն կառքը ձրի է։ Հարկ անհրաժեշտ է բժշկի մը խորհրդովը խնամուիլ, վասն զի այս ջուրերը շատ վտանգաւոր են և մինչեւ անգամ մահացու երբ անխորհուրդ կերպով առնուին։ Ասոր համար 63 բժիշկ կը գտնուի Վիշիի մէջ. եւ բոլոր դարմանաժամանակին համար, որ 21 օր կը տեւէ, միանգամ ընդ միշտ 50 ֆր. կուտան սովորաբար։ Մենք ասոնց մէջէն կը յանձնարարենք, խղճի մտօք Տր. տը Լէժէ փորձառու գիտնական և գրագէտ բժիշկը որ բարեկամ է մեր ազնիւ և բարիզաբնակ Տր. Միհրան Քէմհաճեանի, որուն այս վերոյիշեալ հիւանդութեանց համար ունեցած քաջ մասնագիտութիւնը հանրածանօթ և անուրանալի է, և նոյն իսկ Բարիզու մեծ բժիշկներէն գնահատեալ։ Տր. տը Լէժէ որ ընդհանուր վստահութեան արժանացած է ի Վիշի շատ տարիէ ի վեր, միշտ նորանոր հրատարակութիւններ կընէ ի մասնաւորի գիտական հանդէսներուն մէջ։

Իսկ Տր. Ֆրիմոն որ գիտական մեծ արժէք ունի, և ստամոքսի վրայօք խիստ ծանրակշիռ փորձեր ըրած է, Տր. տը Լէժէի բաղդրութիւնը և անոր չափ երկար ժամանակ չունի հիւանդները քննելու, ուստի կը խրատենք որ ծայրայեղ պարագայներու մէջ միայն դիմեն Տր. Ֆրիմոնի։ Ալիէ գետը որ սովորաբար շատ ընդարձակ է և երբեմն փոթորիկ անգամ կը հանէ, Յուլիսի վերջերը այնչափ կը չորնայ և կը ցամքի որ մէկ եզերքէն միւսը ոտքով կանցնուի. այնպէս որ փափկասիրտ անձինք գաւաթ մը ջուր այս Սահարայի վրայ թափած են գոգցես անոր ծարաւը անցնելու համար, ինչպէս երբեմն Աղեքսանդր Տիւմա Որդին իւր հռչակաւոր

ՄԱՍԻՍ

միպասան հօրը հետ Մատրիտ գացած ատեն, տաք եղանակին մէջ Մանսանարէսի գետը բոլորովին ցամքած տեսնելով՝ տղայաբար գաւաթ մը ջուր թափեր էր, իբր թէ անոր ծարաւը անցընելու համար։ Ալիէի վրայ վերջալոյսը ոսկեզնելի տեսարան մը կընծայէ և հոյակապ հետաքրքիր ամէն երեկոյ գետին եզերքը կը խռնուին այս հիանալի տեսարանը վայելելու համար։ Ամէն տեսակ զուարճութիւն անպակաս են Վիշիի մէջ և 60 Փր.ի բաժանորդագրութեամբ մը, ամենուն կը մասնակցուի 21 օրուան խնամոց միջոցին։ Շատ մը տեղական պտըտելու շրջակայները ուր կերթան կառքով և երկաթուղիով։ Ասոնցմէ զատ մեզի համար մասնաւոր հետաքրքրաշարժ բան մը դիտեցինք, այն է ուսեալ և կրթեալ աչաղուրկ մը որ ամէն օր ժամերով իր շուրջը խուռն բազմութիւն կը գրաւէր և կը հիացնէր հանդիսականքը, իւր երկարաշունչ ատենախօսութիւններով, աշխարհագրական և պատմական նիւթերու վրայօք և իւր պերճախօսութիւնն ու տարօրինակ յիշողութիւնը ամենուն կազդէր հիացում և անսահման կարեկցութիւն։

Յ. ԹԻՒՅՍԻՃՃԵԱՆ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԳԵՐՄԱՆԻԱ.— Երէկ Քօլոնի մէջ պիտի կատարուէր արձանի մը բացումը, որ կանգնուած է ի յիշատակ Վիլհէլմ Ա. կայսեր։ Վիլհէլմ Բ. կայսրը և կայսրուհին ներկայ պիտի ըլլան այդ արարողութեան։ Նախարարապետ իշխան Հոհէնլոհէ և դահլիճին անդամոց մեծագոյն մասը հրաւիրուած են։ Արարողութենէն և խնջոյքէն վերջ, կայսրն ու կայսրուհին և իրենց հետեւորդները Հռենոսի վրայ շոգենաւով պտոյտ մը պիտի ընեն Քօլոնէն Մայանս, և գիշեր ատեն Պէռլին պիտի դառնան։

ՄԻԼԱՆ ԹԱԳԱՒՈՐ.— Նէօյէ Ֆրայէ Բրէսէ կիմանայ թէ Միլան Թագաւոր տրամադիր է իր բնակութիւնն հաստատել Վիէննա, և հոն բերել տալ Բարիզի մէջ ունեցած բոլոր կարասիները։

ՌՈՒՄԱՆԻԱ.— Ռումանիոյ գահաժառանգ իշխանին վիճակը դարձեալ ծանրացաւ։ Տր. Լէյտէն որ Պէռլին պիտի վերադառնար, ստիպուեցաւ իր բնակութիւնն երկարաձգել Պուքրէշի մէջ։

ՀԱԲԷՇԱՍՏԱՆ.—Ատէնէն կիմացնեն թէ Ատտիս-Ապապայէն մայիս 23 թուով եկած լուրերը կը ծանուցանեն թէ Նէրածձինի հազարապետ մայիս 19ին Ատտիս-Ապապա հասած է։ Մենելիք շատ սիրով ընդունեց զինքը և մեծ պատիւներ ըրաւ։ Պաշտօնական բանակցութիւնք արդէն սկսած են։

ԻՏԱԼԻԱ.—Վիքթօր Էմմանուէլի հեծեալ արձանին բացումը տեղի ունեցաւ Նաբոլիի մէջ, ի ներկայութեան թագաւորին, թագուհւոյն, գահաժառանգ իշխանին և իշխանուհւոյն, բոլոր նախարարաց, խորհրդարանաց նախագահներուն, երեսփոխանաց և ծերակուտականաց։ Նաբոլիի քաղաքապետը հայրենասիրական ճառ մը արտասանեց։ Արձանը շինած է Պալձիքօ քանդակագործը։

ՍՊԱՆԻԱ.— Կըսուի թէ կառավարութիւնը յանձնարարեց Զօր. Վէյլէրի որ բարեփոխէ իր քաղաքական միջոցները և պատերազմական դրութիւնը՝ նկատի առնելով միջազգային կացութիւնը և դիւրացնելով բարեկարգութեանց գործադրութիւնը։ Անդիլեան կղզեաց երեսփոխանք և ծերակուտականք կըպարսաւեն կառավարութեան ընթացքը, որով գիւղերու բնակիչները սպանիական զօրաց կարգերու մէջ կառնուին, քաղաքական յանցաւորները կաքսորուին և ուրիշ խստութիւններ ի գործ կը դրուին։ Կըսուի նաև թէ կառավարութիւնը որոշած է Վէյլէր զօրավարին տեղ ղրկել Պլանքօ մարաջախտ։

ԿՐԵՏԷ.—Բանէվարօ ծովակալ պատուիրեց ապստամբապետներուն՝ որ Հանեայի մէջ իրեն այցելութեան եկած էին, իմացնել իրենց Յունաստանի մէջ ունեցած բարեկամներուն, որ աղէկ կընէին Կրետէ չգալով՝ մինչև որ արդի կացութիւնը վերջ մը գտնէ։ Անգլիացի Հարիս ծովակալ Արքօթիրիի մօտ յունական նաւակ մը գերի բռնեց։ Մէջը գտնուողներուն զէնքերը առնուեցան։

Վիէննայի Բոլիթիշէ Քորէսբոնտէնց կէս պաշտօնական թերթը հետեւեալը կը գրէ. «Ապստամբներուն մօքի վիճակը աւելի քաջալերական է յունական զօրքերուն մեկնելէն ի վեր։ Կրետացի պետերը՝ որ կը յամառէին իրենց պահանջումներուն մէջ, այսօր աւելի տրամադիր կերեւին Պետութեանց կողմէ առաջարկուած պայմաններուն։ Ուրեմն ժամանակը նպաստաւոր է նոր կազմակերպութեան վիճակը իրականացնելու գործնական միջոցները ուսումնասիրելու համար։

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ.— Էօժէնի կայսրուհին Աթէնքէն մեկնելու պահուն՝ հելլենասէր Լեգէոնէն շատ մը ֆրանսացիներ բարեւեցին զինքը։ Անոնցմէ մին, կըսէ Հավասի գործակալութեան մէկ հեռագիրը, առաջ գալով խօսք ուղղեց իրեն։ Նախորդ կայսրուհին ծուղակն իյնալով կանգ առաւ և անցորդներէն տեղեկութիւն հարցուց։ Այս վերջիններէն մին ըսաւ անոր. «Տիկին, կը դառնանք պատերազմէ մը՝ որ մեռնին չափ դժրաղդ եղաւ»։

ՀԵՌԱԳԻՐ

ՀՌՈՄ, 17 Յունիս.—Խորհրդարանը վիճաբանեցաւ Սիկիլիոյ քաղաքային քոմիսէրին ելմտացոյցին վրայ։ Քոմիսէրը՝ Քոտրոնքի կոմս, հաստատեց կղզւոյն վարչային և ընկերական պայմաններուն բարւոքումը, ինչպէս նաև միութենական զգացման ամրապնդումը, վասն զի կղզեցիք հետզհետէ կը տեսնան թէ կառավարութիւնը իր գործօն հոգածութիւնը կը նուիրէ կղզւոյն պէտքերուն համար։ (Ծափահարութիւնք աջակողմի նստարաններէն)։

—Օբինիոնէ և Իթալիա թերթերը կը յայտարարեն թէ պաշտօնական շրջանակներու մէջ այնպէս կը նկատուի որ Իտալիոյ գահաժառանգ իշխանին և իշխանուհւոյն Բարիզ երթալը ապացոյց մ'է ա՛յն բարեկամական յարաբերութեանց որ կան Իտալիոյ և Ֆրանսայի միջեւ։

ՊԷՐԼԻՆ.—Ռայխսանձայկէր կը հրատարակէ կայսեր հրամանագիրները որոնցմով Վիլհէլմ կայսր կընդունի ծովային գործոց նախարար Հոլման ծովակալի հրաժարականը և անոր տեղ կը կարգէ Թիրբիձ ծովակալը։

ՎԻԷՆՆԱ.—Սիամի թագաւորը իր թիկնապահներով Իշլ հասաւ։

—Պուլկարիոյ իշխանն ու իշխանուհին այսօր անցան Լոնտոն երթալու համար։

ԼՈՆՏՈՆ.— Տր. Լէյտոս Լոնտոն եկաւ Անգլիոյ Թագուհւոյն Յոբելեանի տօներուն ներկայ ըլլալու համար. յետոյ Պէռլին պիտի վերադառնայ։

—Բարէն կիմացնեն թէ Թրանսվաալի խորհրդարանը ընդունեց Օրանժի հանրապետութեան հետ նիզակակցութիւն մը կազմել։

ԲԱՐԻԶ.— Խորհրդարանը որոշեց որ Պանք տը Ֆրանսի թուղթերը երկու ստորագրութիւն չկրեն, և այս մասին եղած առաջարկութիւնը մերժեց։

—Արտաքին գործոց նախարար Մ. Հանոթօ ընդունեց Սեւ Լեռան իշխանին այցելութիւնը։

— Հանրապետութեան Նախագահին Ռուսիա ճամբորդութեան պաշտօնական պատրաստութիւնք սկսան։

ԲԷՇԹԱ.— Խորհրդարանը քուէարկեց օրէնք մը՝ Բէշթայի մէջ զինուորական ակադեմիա մը հաստատելու համար։

Ս. ՊԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ.—Վիլհէլմ կայսեր դէպի Ռուսիա ճամբորդութիւնը՝ որ յուլիսի երկրորդ կիսուն համար ծանուցուած էր, օգոստ. 20էն ետքը տեղի պիտի ունենայ։ Հետեւաբար Ֆրանսայի Հանրապետութեան Նախագահէն վերջը պիտի գայ։

ՎԱՇԻՆԿԹԸՆ. — Միացեալ Նահանգաց կառավարութիւնը ծանուցագրով մը պիտի պատասխանէ Ճափոնի բողոքին, Հաւայի (Սանտուիչ) կղզեաց Ամերիկայի կցման դէմ. բացի ա՛յն սերտ յարաբերութիւններէն՝ որ միշտ Ամերիկայի միացուցած են այս կղզիները, զոր գտաւ Քուք նաւապետ և որ Ամերիկեան միսիոնարներէ աւետարանուեցաւ, Ամերիկեան կառավարութիւնը կըսէ թէ այդ անկախ կղզեաց պետութիւնը անքննարկելի իրաւունքն ունի պահանջելու թեւարկութիւնն ա՛յն երկրին՝ որուն ինքզինքը միացած կզգայ իր աւանդութիւններով, շահերով և նախասիրութիւններով։

ՄԱՏՐԻՏ.—Վուտֆորտ զօրավար Միացեալ Նահանգաց ներկայացուցիչ անուանուեցաւ Սպանիոյ արքունեաց մօտ։

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

Կիւմիւշ-Սույի և Երլտըզի հիւանդանոցներու մէջ 300 անկողին պատրաստուեցան այսօր Վոլօէն գալիք նոր վիրաւորներու համար։

—Ծովային նախարար Բարձր. Հասան Հիւսնի փաշա նախընթաց օր Թէրսանէի աւազանները և գործարանները այցելելով, հրամաններ տուաւ, որպէս զի կայս. մարտանաւերու համար պէտք եղած զանազան գործիքներու շինութիւնը փութով կատարուի։

—Երէկ Կայս. Թուղրան և Ջինանչանը զետեղեցին Երլտըզի հիւանդանոցին մօտ շինուած աղբիւրին ճակատը։

—Երլտըզի հիւանդանոցը դարմանուող երեք հարիւրապետ, երեք յիսնապետ եւ քսանուն նէֆէր ապաքինած ըլլալով թապուրճի եղան։ Կիւմիւշ Սույի հիւանդանոցէն ալ 60 նէֆէր առողջացած ըլլալով թապուրճի եղան։

—Կայս. կառավարութեան հաշուին գնուած 270 ձիերը նախընթաց օր Օտեսաէն Պոլիս բերուեցան։

—Քէօսթէնճէի երեւելիներէն և առեւտրական սենեկի անդամներէն Ապտիւլհամիտ էֆ. Զինուորական հաստատութեանց ի նպաստ Բ. հանգանակութիւն մըն ալ կատարելով, հասոյթը գրեթէ 100 ոսկի, քաղաքին օսմ. հիւպատոս Րէֆէթ պէյի յանձնած է։

—Թաթիհի Խարաճճը Մէհիէտարին Թաղի բնակիչներէն ոմանք 280 ամերիքան շապիկ և 200 վարտիք նուիրած են օսմ. վիրաւոր զօրաց համար։

—Վալիտէ Խանի Պարսիկները Կրետէի իսլամ կարօտեալներուն ի նպաստ եօթը հարիւր ոսկիի տոմսակ հանելով, հանգանակութեան ձեռնարկեր են։

—Ըլկըն գեղախումբի գայմագամին բնակիչները, վարտիք, շապիկ, գդակ, գուլպայ, երեսի սրբիչ և կարգ մը նիւթեր նուիրած են Օսմ. վիրաւորներուն։

—Յունաստանի զանազան կողմերը աւազակներու խումբեր երեւան եկած են. 300 նիզամիյէ զօրք ղրկուեցան աւազակները հալածելու համար։

—Յունաստանի մէջ ալ, անձրեւներու երեսէն հեղեղներ գոյացած են. Աթէնքի և Մօռայի մէջ գտնուած հեռագրական թելերը մրրիկներէն և փոթորիկներէն աւրուած և հաղորդակցութիւնները դադրած են։

—Պիրէօսի մէջ ցորենը հատած ըլլալով Աթէնքի և Պիրէօսի մէջ սովի վախ կար եթէ անցեալ կիրակի Աւստրիական շոգենաւ մը 845,000 քիլօ ցորեն բերած չըլլար։

—Ռումանիա պիտի ընդունուին այն յոյները միայն որոնք ռումանական հիւպատոսարանէ մը բարի վարքի վկայական մը ունին և կարող են իրենց օրապահիկը հոգալ։

—Էլասոնիայի կայս. բանակին համար պէտք եղած ձիադարմանները մօտերս պիտի ղրկուին։

—Թրիքալաէն կը գրեն թէ անդորրութիւնը հաստատուած է Գալամպաքա մէջ։ Հազարապետ Ճէլալ պէյ, Թրիքալայի զինուորական հրամանատար, միշտ Գալամպաքա կը գտնուին։

—Թիրէի, Ագհիսարի և Ալաշէհիրի մուսթահֆըզները յունիս 14 ին Իզմիր հասան։ Ուրիշ գումարտակներ ալ հետզհետէ կը հասնին Այտընի երկաթուղիով։

—Պ. Ջատօք Քան, Բարիզի խախամապետ, 1000 ֆրանք տուած է Օսմ. վիրաւորներու համար։

—Վիէննայի հրեայ գաղթականութիւնն հանգանակութիւն մը բացած է Օսմ. վիրաւորներուն ի նպաստ։

—Իտալական Մառքօ Բօլօ մարտանաւը Իզմիրէն մեկնեցաւ Կրետէ երթալու համար։

—Այն հինգ հրեաները որ Թրիքալաէ Լարիսա տանող ճամբուն վրայ բռնուած էին աւազակներէ և որոնց համար 3000 Օսմ. ոսկի փրկանք կը պահանջէին, ազատուեցան զինուորական իշխանութեանց ձեռք առած միջոցներու շնորհիւ։

ԱԶԳԱՅԻՆ
ԼՈՒՐԵՐ

Ս. Պատրիարք Հայրը երէկ Պատրիարքարան չիջաւ և տունը աշխատեցաւ։

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Ուսումն. խորհուրդն իւր երէկի նստին մէջ, որ տեղի ունեցաւ ատենապետութեամբ Տօքթ. Թորգոմեան էֆէնտիի, զբաղեցաւ հետեւեալ խնդիրներով.

1.— Ս. Փրկչեան Որբանոց-Նախակրթարանի Ուսմանց ծրագիրն, Նորընտիր խնամակալութեան միջոցաւ պատրաստուած և ներկայացուած լինելով, խորհուրդն յանձնեց զայն իւր անդամներէն Գուրգէն Յակոբ էֆէնտիի ի նախաքննութիւն։

2.— Տօքթ. Մանուէլ պէյ Իւթիւճեան Ազգ. վարժարանաց համար, իւր պատրաստած [illegible] անուն գործը խորհրդոյ գնահատման ներկայացուցած ըլլալով, որոշուեցաւ յանձնել անոր նախաքննութիւնը Տօքթ. Պարոնիկ էֆ. Մատթէոսեանի։

3.— Ուշադրութեան առնելով Էթմէյտանի Ազգ. Նախակրթարանի փակ վիճակը, որոշեց առաջարկել Տնտեսական Խորհրդոյն որ հաճի կարգադրութիւն մ'ընել մայր եկեղեցւոյ Թաղ. խորհրդոյն հետ, վերաբանալու համար նախակրթարանն։

4.— Գասըմ-Բաշայի Թաղ. Խորհրդոյ կողմանէ ներկայացեալ մէկ յայտագրէն յաւօք սրտի տեղեկանալով որ Թաղին երկսեռ նախակրթարանաց համար, իւր կողմանէ նշանակեալ այցելու բժիշկն, Տօքթ. Նշան էֆ. Այվազեան ցարդ չէ հաճած ստանձնել իրեն յանձնուած պաշտօնն, որոշեց անոր տեղ այդ նախակրթարանաց այցելու բժիշկ կարգել Կայս. ծովային հիւանդանոցի ճարտար վիրաբոյժներէն Տօքթ. Նազարեան պէյ։

5.— Խորհուրդն՝ Գարա-Քէօմիւրկի խնամակալութենէն, ինչպէս նաև Գարթալի, Իւսկիւտար Իճատիէի ու Եէնի-Մահալլէի թաղերէ եկած տեղեկագրերէն գոհունակութեամբ տեղեկացաւ թէ նոյն թաղերու Ազգ. վարժարանաց համար կարգեալ բժիշկներն Տօքթ. Տավութեան և Տօքթ. Թէրզեան էֆէնտիք սիրայօժար ստանձնած են իրենց յանձնուած պաշտօնն և ձեռնարկած գործի։

6.—Խորհուրդն ուշադրութեան առնելով իւր անդամներէն Յակոբ Գուրգէն էֆէնտիի կողմանէ աշխատասիրեալ

ԹԵՐԹՕՆ «ՄԱՍԻՍ»Ի (69)

ԱԼԻՍԻ ՍԻՐԱՀԱՐԸ

ԿԶԱՎԻԷ ՏԸ ՄՈՆԹԷՊԷՆ

Կոմսուհին բացաւ նշանակուած դուռը և գտնուեցաւ գրեթէ արուեստական պերճութեամբ սրահի մը մէջ, ուր հինգ վեց հոգի կսպասէին իրենց ունկնդրութեան կարգին։

Նշանաւոր իտալական պատկերներու բաւական գեղեցիկ ընդօրինակութիւններ կը ծածկէին պատերը։ Աթոռները՝ բազմագոյն ծիրանի փայտէ՝ կոպլէններու միծակներով զարդարուած էին։ Վարագոյրները և դրան վարագոյրները երկդասպատ թաւշեայ, երկու կաշի անօթներ Պօլ ձեւով, ծխնելոյզի արուրեայ և մարմարեայ ծածկարան մը, ջահ մը իր մոմերով, մէջտեղի գրասեղան մը կաշի անօթներուն ոճովը, և վերջապէս Օպիւսոնի գորգ մը՝ որ տախտակամածը կը ծածկէր, ամենէն կոկիկ կահաւորում մը կը ցուցնէին։

Համապատօրէն շատ օրաթերթեր, դադական լրագիրներ և պատկերազարդ հանդէսներ. Մ. Ռոքի յաճախորդներուն տրամադրութեան տակ դրուած, սպասումը նուազ երկար կընէին։

Օրինական մարդը նախկին գործակալ տոհղոսը կառնէր։ Իրաւունք ունէր, վասն զի Բարիզի մէջ երբեմն պաշտօն ունեցած էր։ Այն ատեն շատ կը գովէին անոր իմացականութիւնը, նրբին, մանրակրկիտ և բազմահնար միտքը, և սքանչելի ճարտարութիւնը՝ որով գիտէր անակնկալ միջադէպներ յարուցանել։ Իր ուսումնասիրութիւնը շատ մեծ հռչակ հանած էր։

Դժբաղդաբար Մ. Ռոք չափէն աւելի ճարտար էր։ Ինչ ինչ խողութիւններ, որոնց մանրամասնութեան մէջ չպիտի մտնենք, իր դէմ բողոք ընել տուին դատարանին։ Քննութիւն քննութեան վրայ, հասկցուեցաւ թէ գործակալին ընթացքը ամէն ատդիւրէ ազատ չէր, միայն թէ ոստիկանութեան դիմելու հարկ չկար։

Անախորժ նկատումներով դատին չտեսնուիլը Ռոքի պաշտօնակիցներուն իրաւացի դիւրագգածութիւնը արթնցուց։ Փաստաբաններու ատեանին նախագահը կէս պաշտօնական խրատ տուաւ հրաժարական տալու իր պաշտօնէն, եթէ չէր ուզեր ինքզինքը առարկայ ընել ցաւալի որոշումներու։

Ա՛լ բնաւ վարանիլ չկար։ Մ. Ռոք ծախեց իր գործը և փաստաբան եղաւ։ Փաստաբանները քիչ անգամ շատ մեծ յարգանք կը վայելեն, և քիչ անգամ յարգանքի արժանի են։—Ասոր հակառակ—(կամ թերեւս այս պատճառաւ)—շատ մարդիկ անոնց կը դիմեն։ Եւ ճշմարիտ է որ դիւրին է զանոնք շահագրգռել յոռի դատերուն համար՝ որոնք առաջուընէ արդարութեան առջեւ կորսնցնելով, կրնան սակայն շահիլ դատարանի մը առջեւ, օրինական յօդուածի մը հրեական մեկնութեան շնորհիւ։ Ասկից զատ, մարդ բնազդօրէն վախ կզգայ չափէն աւելի խտապահանջ բարոյականութիւն ունեցող մարդերուն յանձնել ինչ ինչ ամօթալից գաղտնիքներ, զոր սակայն անխղճօրէն և անռնաբար կը պարզէ լայն խիղճ ունեցող մարդերու։

Մ. Ռոքի համբաւը ամրապէս հաստատուած էր դատական գործերու աշխարհին մէջ, և ասոր համար իր աշխատանոցը քիչ ատենէն դիմողներու թիւը շատցաւ։ Ասկէց եր ուղղը չէնեց, ժողովրդական բացատրութեան մը համեմատ։

Ամենն այս չէ։

Մ. Ռոք, Վերսայէն վերջ՝ որ այդ սեռին հինագոյնն է, և Թրէտօյէն ու Բորտոյէն առաջ՝ որ իր զուարճալի շարունակողներն եղան, միանալով Մ. Ֆիւմէլի՝ ոստիկանութեան նախարարութեան նախկին պաշտօնէի մը հետ (որ ճամբուած էր ա՛յնպիսի գործերու համար, որ իրեն պատիւ չէին բերեր բնաւ.), իր աշխատանոցին հետ մէկտեղ հիմնեց մասնաւոր տեղեկութիւններու գործակալութիւն մը, ի շահ ընտանեաց և վաճառականաց, և ամբողջ Բարիզի և գաւառներուն ու օտար երկիրներուն մեծ քաղաքներուն մէջ ցրուեց երկու կամ երեք հարիւր հազար օրինակ քարդեր՝ որոնց մակագիրը և առաջին հատուածը կարտագրենք բառ առ բառ.

«ՄԱՍՆԱՒՈՐ և ԳԱՂՏՆԻ գործերու գործակալութիւն.—Դատաւարութիւններու և ժառանգորդներու խուզարկութիւններ.—ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ տեղեկութիւններ ի շահ ընտանեաց և վաճառականաց.—Քննութիւններ ամուսնական ծրագրերու վրայ։

«Տէր.

«Յաճախ կը պատահի որ ամէնէն ԼՈՒՐՋ պատճառներով առաջնորդուած անձեր փափաքին ԳԱՂՏՆԻ տեղեկութիւններ առնել ինչ ինչ անհատներու ԸՆԹԱՑՔԻՆ և ԴԻՐՔԻՆ վրայ, կէս պաշտօնական տեղեկութիւններով, ևայլն։»

Ասի կը նշանակէր թէ Պ. Պ. Ռոք և Ֆիւմէլ փոքրիկ գաղտնի ոստիկանութիւն մը կազմակերպելով (գիտենք թէ ինչ ըսել է), էրիկներուն կը ծախէին տեղեկութիւններ իրենց կիներուն վրայ, կիներուն տեղեկութիւնները իրենց էրիկներուն վրայ, և կասկածոտ հօմանիներու կը հասկցնէին թէ իրենց սիրական հօմանուհիները ամէն օր որ չափ դժեկիի հարուածներ կուտային ձախ ձեռքով ստորագրուած դաշնագրին։

Ռոք Աշխատանոցը,—ըսինք,—ստակ կը շահէր։

Ռոք և Ֆիւմէլ գործակալութիւնը ոսկի կը դիզէր, մանաւանդ որ խիստ յաճախ էրիկէն ժամ մը վերջը կնիկը կուգար անունն արձանագրել Մ. Ֆիւմէլի յաճախորդուհիներուն մէջ. Ֆիւմէլ՝ այսպէս երկու կողմէն ալ ստակ ունենալով, իր գործակալները կը գործածէր կրկին վճարուած քննութենէ մը տարբեր բանի համար, և առանց նոյն իսկ տեղեկութիւն առնելու, կըսէր էրկան. «Կինիդ հաւատարիմ է...» և կնկան. «Էրիկդ միմիայն քու վրայ կը խորհի»։

Ծօճանակի զարմանալի խաղ՝ որ ամէն մարդ երջանիկ կընէր։

Սակայն Մ. Ռոքի յաճախորդները մի առ մի մտած էին օրէնքի մարդուն աշխատանոցին մէջ։

Կոմսուհին՝ ինք իր կարգին՝ մտաւ սրբավայրին սեմէն ներս։

ԳԼՈՒԽ ԼԳ.

ԽՈՐՀՐԴԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Փաստաբանին աշխատանոցը իրաւցնէ գեղեցիկ աշխատանոց մ'էր, շատ լուրջ և խիստ օդուէտ։

Մութ կանանչ թաւշապատ թղթէ սրահներ, անկիւններուն մէջ եբենեայ գաւազանիկներով։—Կանանչ թաւիշէ վարագոյրներ։—Եբենեայ աթոռներ՝ նման թաւիշէ ծածկուած։—Կանանչ կերպասէ գորգ։—Եբենեայ գրադարան իրաւագիտական գրքերով խճողուած՝ շքեղապէս կազմով։ Եբենեայ գրասեղան՝ գիտուն անկարգութեամբ դիզուած պաշտօնական թղթերով հօծ։

(Շարունակելի)

Արտաքոյ դասախօսութեան և Հաստատոյ ընտիր բանասիրութեանց անունն գործը, որոնց յանձնել զայն Մ. Գարագաշեան էֆ.ի. ի քննութիւն և ի տեղեկագրութիւն։

7.—Խորհուրդն ասկէ առաջ Գատըգիւղի Ազգ. վարժարանաց վիճակին վրայ տեղական քննութիւն մը կատարելու պէտքն զգացած, և ըստ այնմ պաշտօն յանձնած էր իր անդամներէն Յակոբ Գուրգէն և Քէրէստէճեան Պօղոս էֆէնտիներու կատարել այդ քննութիւնը։ Խորհուրդն իւր երէկի նստին մէջ առ այս լսելէ յետոյ քննիչ էֆէնտիներու տեղեկագիրը, ըստ այնմ որոշեց իւր յանձնարարութիւններն հաղորդել յիշեալ Թաղի Թաղ. Խորհրդոյն։

8.—Արապկիրի քահանայից դասուն կողմանէ հասած գրութիւնէ մը տեղեկանալով որ վիճակին ազգատ վարժարաններն պէտք ունին դասագրքերու, որոնց խնդիրը յանձնարարել դասագրոց հայթայթման մասնախմբին։

Խորհուրդն զբաղեցաւ նաև տասնի չափ կրթական զանազան խնդիրներով։

Յաջորդ նիստը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ ուրբաթ օր (Յունիս 13) առաւօտեան ժամ 1 ½ին, Բերայի Արհեստանոցին մէջ։

Խարբերդէն յաճախ գանգատներ կը լսենք թէ Մասիսը ամբողջ ու կանոնաւոր իրենց ձեռքը չի հասնիր։ Այս անգամ մեր գործակատարը շատ կարեւոր խրոզութիւն մը մեզի կիմացնէ։ Մասիսի ծրարները Նամակատան մէջ կը գողցուին եղեր։ Գողը, որ Նամակատան պաշտօնեայ չէ, բռնուած է և խնդիրը դատարանին յանձնուած է։ Այս դէպքը լաւ կը բացատրէ այլ և այլ տեղերէ մեզի հասած գանգատին պատճառները։ Մենք ամէն ճշդութիւն ի գործ կը դնենք թերթերու առաքման մէջ. կերեւի թէ տեղ տեղ այս տեսակ ապօրինի գործողութեան մը կենթարկուին մեր ծրարները։ Կը մնայ մեզի Նամակատան հսկող և ցրուիչ պաշտօնեաներու ուշադրութիւնը խնդրել։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

Տնտես. Խորհրդոյ Ազգ. Կեդր. Վարչութեան

Մայր Եկեղեցւոյ 1896-97 միամեայ մատակարարութեան հաշուեցոյցն ըստ օրինի Տնտես. Խորհրդոյ ներկայացուած և անոր յար և նման մի օրինակն կախուած է յիշեալ Ս. Եկեղեցւոյ բակն ի տես թաղեցւոց։

Կը հրաւիրուին Պատ. Թաղեցիք որ նոյն հաշուեցոյցին վրայ եթէ որ և է բողոք կամ դիտողութիւն ունին, գրաւորապէս ներկայացնեն Տնտես. Խորհրդոյ Թուականէս մինչև 21 օր պայմանաժամու մէջ։

Որոշեալ պայմանաժամին լրումէն յետոյ որ և է բողոք կամ դիտողութիւն անլսելի պիտի մնայ։ (Կնիք)

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

Նուաստս, ծանր թոքատապի հիւանդութեամբ տառապելով և գլխուս վրայ յառաջ եկած վէրքի մը հետեւանօք գլխուս ծծացաւէ (տէվ էրլանճըզը) բռնուեցայ, որով անյոյս և անբուժելի վիճակի մը մատնուեցայ. բայց Գումգաբուի չորս Թաղերու Ազգասէր ընկերութեան բժիշկ Տօքթ. Գրիգոր էֆ. Ատիլեանի մարդասիրական խնամոց շնորհիւ վիրաբուժական ճարտար գործողութեամբ մը ազատուեցայ վերահաս մահուանէ։

Ուստի ներկայիւս արդարութեան պարտք կը համարիմ հրապարակաւ իմ երախտագիտական զգացմամբ դեղուն շնորհակալութիւններս յայտնել թէ Գումգաբուի Ազգասէր ընկերութեան և թէ յիշեալ Տք. Գրիգոր էֆ. Ատիլեանի, որք մարդասիրաբար ամէն ջանք ի գործ դրին կեանքս փրկելու համար։

Գումգաբու ՏԻԳՐԱՆ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍԵԱՆ

Ջօպաճի

ՌՈՊԷՐԹ ՔՈԼԷՃ

Յառաջիկայ չորեքշաբթի Յունիս 23 (Ն. Տ.), կէս օրէ վերջ ժամը 3ին տեղի պիտի ունենայ ՌՈՊԷՐԹ ՔՈԼԷՃԻ ընթացաւարտ կարգին ճառախօսութիւնները։ Մրցանակաց բաշխումը, վկայագրերու յանձնումը։

Ներքին լուրեր

ՍԷԼԱՄԼԸՔ

Սէլամլըքի արարողութիւնը տեղի ունեցաւ երէկ։ Վեհ. Սուլթանը կէս օրին չքեղ հանդէսով Համիտիէ մզկիթը գնաց ուր կէսօրուան աղօթքը կատարելէ յետոյ միեւնոյն չքեղ հանդէսով կայս. Պալատ վերադարձաւ։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ

Վանայ Շէմտինեան գիւղախումբին գայմագամ կարգուեցաւ Համիտիէի գայմագամ Բաշիտ պէյ, որուն յաջորդեց Շէմտինանի գայմագամ Հիլմի էֆ։

ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆ

Կայս. Թիկնապահներէն, հեծելազօրաց գնդապետ Ջէրքէս պէյի երկու կիներուն Շէֆագաթի Գ. աստիճանը շնորհուեցաւ։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՋԵԿՈՒՑՈՒՄ

Տրապիզոնի կուսակալութեան Խաչգա գիւղին աւերակ դարձած մզկիթէն և դըպրոցը նորոգելու համար կայս. անձնական գանձէն 47,400 ղրշ. շնորհուեցաւ։

—Շնորհիւ Վեհ. Սուլթանին թաղապետական Ա. շրջանակին մէջ ապրիլ ամսուն 90 տղաք պատուաստուած են։

Շնորհիւ Վեհ. Սուլթանին ապրիլի սկիզբէն մինչև վերջը Կերչէ կիսավիճակին մէջ ալ 120 տղաք պատուաստուած են։

—Եըլտըզի հասարակաց պարտէզին մէջ Վեհ. Սուլթանի անձնական ծախքով ցուցահանդէս մը պիտի կազմուի, որ պիտի տեւէ 6 ամիս և կամ աւելի։ Այս ցուցահանդէսէն գոյացած հասոյթը պիտի յատկանայ վերջին պատերազմին մէջ մեռնողներու և վիրաւորներու ընտանեաց։ Վեհ. Կայսրը ցուցահանդէսին համար կարգ մը նուէրներ պիտի նուիրէ. պիտի ընդունուին նաև պետական պաշտօնատարներու, վաճառականներու, անհատներու, օտարականաց և կուսակալութեանց կողմէ եղած նուէրները։

Գեղարուեստից վարժարանին և ուրիշ քաղաքային վարժարաններու մէջ շինուած պատկերներէն մաս մը Վեհ. Սուլթանին նուիրուելով ցուցահանդէսին մէջ պիտի զետեղուին։

Ցուցադրուած առարկաներէն կարեւոր եղողներուն լուսանկարները առնուելով ցուցահանդէսին մէջ պիտի պահուին, և յետոյ պատկերազարդ թերթերու մէջ պիտի հրատարակուին։ Ցուցադրուած առարկաներու վաճառումէն գոյացած հասոյթը մասնաւոր յանձնախումբի մը ձեռքով նահատակուած և գործելու անկարող վիրաւոր զինուորներու որբերուն պիտի բաժնուի և այս ստակով հասութաբեր կալուածներ պիտի գնուին։ Վերոյիշեալ յանձնախումբը պիտի կազմեն հետեւեալները. անտառներու, հանքերու և երկրագործական նախարար Սէլիմ Մէլհամէ էֆ. (նախագահ), Վըսեմ. Սաատէտտին և Տամատ Ահմէտ փաշաները. Ահմէտ Րէֆիգ և արտաքին գործոց նախարարութեան արարողապետ Իպրահիմ պէյերը։

Ցուցահանդէսին նուիրուած առարկաներուն տեսակները, նուիրատուներու և գնորդներու անունները լրագիրներու միջոցաւ ծանուցուելէ յետոյ մասնաւոր տետրակներու մէջ պիտի արձանագրուին։

Նախընթաց օր յանձնախումբը իր Ա. նիստը ըրաւ կայս. Պալատան մօտ, մասնաւոր ժողովասրահի մը մէջ։

ՀԱՇՏՈՒԹԵԱՆ ԺՈՂՈՎԸ փոխանակ երէկի այսօր տեղի պիտի ունենայ։

ՆՐԵԿ. կէս օրէն յետոյ դեսպանները գումարուեցան Աւստրիական դեսպանատան մէջ, Բերա. Նիստը տեւեց երեք ժամ։

ԷՕԺԷՆԻ ԿԱՅՍՐՈՒՀԻՆ.—Սպանիական գործակատար Պ. Մարքիզ տը Վիլլա Ուռուտիա Թէօըլ գըօսանաւը երթալով բարի գալուստ մաղթած է Էօժէնի կայսրուհիին։ Հինգշաբթի օր, կայսրուհին Սէնթ-Մառի եկեղեցին գնաց և արարողութեանց ներկայ գտնուեցաւ։ Նոյն օրը Թէօըլ գըօսանաւը երթալով Վեհ. Սուլթանին կողմէ բարի գալուստ մաղթեցին կայսրուհիին, Արտաքին գործոց նախարարութեան արարողապետ Վսեմ. Իպրահիմ պէյ և Ահմէտ Ալի փաշա։

ՕՍՄ. ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԻՒՆ.—Քէօսթէնճէէն կը գրեն թէ Վիքթօրիա Թագուհւոյն Յոբելեանին առթիւ օսմ. կառավարութիւնը ներկայացնող պատուիրակութիւնը հոն հասնելուն մեծ պատիւներով ընդունուեցաւ։ Քաղաքապետը, հեծելազօրնդին հրամանատարը և օսմ. հիւպատոսը ու Միւֆթին դիմաւորել գացած էին պատուիրակութիւնը։

Բ. ԴՌՌՆ.—Սերպիոյ դեսպան Պ. Վլատան Կէօրկէվիչ, նախընթաց օր Բ. Դուռն երթալով տեսակցեցաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին հետ։

ԺԱՄԱՆՈՒՄ.—Պէրութի Ֆրանս. ընդհ. հիւպատոս Պ. Սահարթ մայրաքաղաքս եկաւ Պ. Քամպօնի հետ խորհրդակցելու համար։

Պ ԹԸՐՐԼ.—Աթէնքէն եկած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Պոլսոյ Ամերիկեան նախկին դեսպան Պ. Թըրըլ նախընթաց օր Աթէնք հասած է։ Եօրկիօս Թագաւորը Պ. Ռուալի և Աթէնքի Ամերիկեան դեսպանը ընդունեցին Պ. Թըրըլը։

ՄԵՆԱՇՆՈՐՀ.—Պ. Գօլլա, Իսկիւտարէն մինչեւ Կարին, ծովեզրէն երեք քիլոմէթր հեռի երկաթուղի մը շինելու մենաշնորհը խնդրած է կայս. կառավարութենէն։

ԲԱՐԻԶԷՆ հեռագրուած է թէ նախընթաց օր Մ. Հանոթօ տեսակցութիւն մը ունեցեր է օսմ. դեսպան Միւնիր պէյի հետ։

ԿԱՅՍ. կառավարութիւնը արտօնեց ռուսմանական Էլէզապէթա և Միռչէա մարտանաւերուն Նեղուցներէն անցնիլը։ Այդ երկու նաւեր Ծայրագոյն Արեւելք պիտի երթան։

ՔԻՕՍԹԷՆՃԷԻ օսմ. հիւպատոսը բողոքեց քաղաքին կառավարչին նաւահանգստի տեսչութենէն տրուած հրամանի մը դէմ, որով տեղւոյն քիւրտերը կարգելուր նաւահանգստի աշխատութեանց մասնակցելէ։ Կառավարիչը արդարացի գտնելով այս բողոքը հրամայեց որ քիւրտերն ալ ընդունուին այդ աշխատութեանց մէջ։

ՊՈՒԼԿԱՐ ԱՒԱԶԱԿՆԵՐ.—Սէլանիկէն կը հեռագրեն թէ Պուլկարիոյ կողմերէն եկած քանի մը աւազակներ վերջին ողողումներու հետեւանօք օսմ. հողերը մտած են։ Անդորրութիւնը պահպանելու համար միջոցներ ձեռք առնուելով, ամէն կողմ պահապան զօրքեր ղրկուեցան։

ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ.—Արուեստագիտական զինուորական յանձնաժողով մը կազմուեցաւ զէնքեր, անծուխ վառօդ և ուրիշ նիւթեր, ինչպէս նաև կառավարական գործարանները քննելու համար։

Այս յանձնաժողով որ 15 օրէ ի վեր գործի սկսած է, կազմուած է ոչ թէ Րէուֆ փաշայի այլ Ֆուատ փաշայի նախագահութեամբ։

ԺԱՆՏԱԽՏ.—Յունիս 15 թուականաւ հասած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Ճիտտէի մէջ երեք մահ պատահած է ժանտախտէ։

Տեղական իշխանութիւնը խիստ միջոցներ ձեռք առած է համաճարակին ընթացքը կասեցնելու համար։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ.—Երկրաշարժի բաւական սաստիկ ցնցումներ զգացուեր են Քօախցար (Մանասթըրի կուս.) մէջ, երեքշաբթի գիշեր։ Քանի մը ծխնելոյզներ միայն փլած են։

ՇԻՐԱՅԻ և Քիռոյի միջեւ հեռագրական հաղորդակցութիւնները հաստատուեցան։

ՆՈՐ ԳՈՐԾԻ ՁԵՌՆԱՐԿ

Մ. ՏԷՏԷԵԱՆ գրասենեակի հետ յարաբերութիւն և գործ ունեցող Պատ. անձինք ինչպէս նաև Արգոյ հասարակութիւնը գիտեն թէ՝ յիշեալ գրասենեակը Մէջլիսի դատական և այլ գրութիւնները և յատս կայսերական գահոյից մատուցանելի աղերսագիրները գրելով և թարգմանութիւններ ընելով կզբաղի. յիշեալ գրասենեակը տըպագրական, վիմագրական և փորագրական գործերով ալ զբաղիլ սկսած է. Մ. ՏԷՏԷԵԱՆը ինք անձամբ գործելուն համար, Արգոյ հասարակութիւնը կրնայ վստահ ըլլալ թէ՝ յիշեալ գրասենեակը ապսպրուած գործերը պիտի ըլլան Աղէկ, Աժան և Շուտ, ինչպէս կը ցուցնեն Գրատուր Վկայութեանները որոնք տրուած են Պատ. յաճախորդաց կողմէ։

Զիւլէր Պէյ խան, թիւ 15, Քիւրքճիւլէր ճատտէսի, Ղալաթիա, Գօմիսիօն Խանի մօտ։

Գրասենեակը ժամը 3 էն մինչև 10 բաց է։ 1—3

ՃԱՆԹԱՐԳԵԼ

ԵԼԵՔՏՐԱԿԱՆ ԶԱՆԳԱԿ

եւ ուրիշ ամեն տեսակ ելեքտրական գործիք

ԱՆՕՐԻՆԱԿ ԱԺԱՆ

Ընտիր ապրանք, խնամեալ աշխատութիւն

1890ԻՆ ՀԻՄՆՈՒԱԾ ՏՈՒՆ

Ս. Վ. ԱՃԷՄԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ

ՑԱՆՑՆԱՌՈՒ–ԵԼԵՔՏՐԱԳԷՏՔ

ՀԱՅԹԱՅԹԻՉՔ ՊԵՏՈՒԹԵԱՆ

14 եւ 19, Զիւլէր Պէյ խանi, 14 եւ 19

Քիւրէքճիլէր.— Կալաթա

Սակարան

ՂԱԼԱԹԻԱ, 6 Յունիս 97 ժամ 9 ½

Օսմ. Քօնսօլիտ	ղրշ.	23—15
Ըւժիի պարտաթուղթ	լիրա	15—10
Ռումէլիի երկաթուղի	ֆրգ.	106—50
Օսմանիէ	»	384—
Թախօրիթէ	»	442—
Քարափներու պարտաթղթ.	»	450—
Թրամուէյի բաժնէթուղթ	լիրա	6—82
Օսմ. Ապահով. Ընկ.	»	4—52

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ	Ղրշ. Բր.
Մէճիտիէ	108—07
Մէթալիք	98—20
Մանր արծաթ	103—20
Անգլիական ոսկի	109—28
Գաղղիական »	87—08
Գրիմից	51—10
Ռուպլ թղթադրամ	90—10

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԲԱՐԻԶ 17 Յունիս 97 ժամ. 3 25

3% Ռանթ Ֆրանսակ. գոցուած		103—31
Ֆօնս. Օսմ. սէրի D.	»	21—62
Ռումէլիի երկաթուղի	»	109—50
Րէժիի բաժնեթուղթ	»	345—
Պանք Օթոման	»	570—

ԼՈՆՏՈՆ, 17 Յունիս 97 ժամ 6.55

Անգլիական գօնսօլիտէ		112—85
Ֆօն. Օսմ. սէրի D, գոցուած		21—60
» » » B,	»	38—93
Պանք Օթոման	»	12—65
Միաց. Եգիպտական	»	107—

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՋՐԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ Ջրի Ընկերութիւնը պատիւ ունի ծանուցանել յարգոյ հասարակութեան թէ Յունիս 21 էն (Ռ. Ե.) սկսեալ Ընկերութեան գրասենեանկը պիտի փոխադրուի Բերա Մեծ-Փողոց, թիւ 390. (Նախկին Օթէլ տը Պիզանս)։ 5—15

ՏԵՂԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ

Տր. Ա. Քարաքօչ

Մասնագէտ երկու սեռի ծնդամիզական, զաղիական եւ մորթային ախտերու

Այս տեսակ ախտերէ վարակուող և կարգ մը չաալթաններու սուտ խոստմանց հաւանելով հիւանդութիւններուն դարման չի գտնողներու ծառայութիւն մը մատուցանելու նպատակաւ, Տօքթ. Քառաքօչ իւր դարմանատունը ալ աւելի կատարելագործելով փոխադրած է Բերա, Աղա Համամ փողոց թիւ 14(bis) իւր տունը. ուր ամէն ժամ իրեն դիմող հիւանդները պիտի դարմանէ Եւրոպիոյ հռչակաւոր բռոֆէսէօռներէն Ֆուռնիյէի և Կլյօնի վերջին և ազդու մէթոտներով։ 155 5—20

ՏՕՔԹ. ՃԷՐՐԱՀ ՕՂԼՈՒ ՆՈՐՏԱՆԱՔԻ

Եւրոպական հիւանդանոցներու գործնական

Կ. Պոլիս Կամուրջին գլուխը Վալիտէ Խան Թիւ 2

Յիշեալ Տօքթէօրը իր բազմամեայ փորձառութեան շնորհիւ, և գիտական նորագոյն մէթոտներու կիրառութիւնով՝ կարճ ժամանակի մէջ հիմնապէս կը բուժէ երկու սեռի ծննդական գործարաններու հիւանդութիւնները, գլխաւորաբար ՊԱՂՂԻԱԿԱՆ ԱԽՏԸ, ՋԵՐՄԱՄԵՂՈՒԹԻՒՆ ու ԱՆԿԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆԸ կը դարմանէ ելեքտրականութիւնով, լուացումով և ուրիշ ընտրելագոյն մէթոտներով։

Ամէն օր ժամը 4—8 հիւանդ կընդունի իր դարմանատան մէջ։

Առաւօտեան ժամը 1 էն մինչև 4 Ֆէներ խակէլէսին իւր բնակարանը հիւանդներ կը դարմանէ։ 1—25

ԻՒՆԻՕՆ

Ապահովագրական Ընկ.

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ

Հիմնեալ 1828 և 1829ին

Հաստատեալ ի Փարիզ, Պանք փողոց, Թ. 15

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ

Դրամագլ. եւ Երաշխաւորութ.	Ֆր.	94,800,000
Հասոյթ 1895 տարւոյ	»	16,870,000
Հատուցուած վնաս	»	202,000,000
Երաշխաւորեալ դրամագլուխք	»	15½ միլիոն

ԿԵՆԱՑ ՃԻՒՂ

Դրամագլուխ եւ պահեստք	Ֆր.	131,000,000
Հասոյթ 1895 տարւոյ	»	17,400,000
Հատուցուած վնաս	»	75,000,000
Ապահովագրեալ գումարներ	»	250,000,000

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՊԱՆՔԱ

Ամեն տեղեկութեանց համար դիմել առ մասնաւոր տնօրէն Տ. ՍԻՄՈՆ ԴԱՑԷՐԼԵԱՆ, ի Կ.Պոլիս, Գարաքէօյ, Եէնի խան, Ա. յարկ։

Կենաց ճիւղին մասնաւոր Տեսուչ

ՄԻՀՐԱՆ ՏԷՐ ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ

DESPINAKIS

ՔԱՖԷ ՌՈՒԱՅԵԱԼ

CAFÈ ROYAL

Բերայի շիտակ ճամբան.

Պանգօթոմանի մասնաճիւղին ճիշդ դիմացը

DESPINAKIS

Ամեն տեսակ առաջին կարգի ըմպելիքներ շատ աժան. սոյն զբօսարանի վարձակալը Մ. Տ. Կ. Տեսբինաքիս ըլլալով բան մը չէ խնայած իր յաճախորդները գոհացնելու համար. լաւ եւ թարմ զարեջուր ու Պաթիսթայի զուտ խաղողէ շինուած ռօնեաք կը գտնուի սոյն զբօսարանին մէջ։

Այս առթիւ կը յայտարարուի եւս որ Պաթիսթայի հանրածանօթ ռօնեաքը որոյ միակ ներկայացուցիչը Թուրքիոյ, Պուլկարիոյ եւ Ռումանիոյ մէջ Մ. Տ. Կ. Տեսբինաքիս է, կը ծախուի իր կեդրոնատեղին որ ի Ղալաթիա, Զիւլֆարի փողոց, թիւ 23։

Յիշեալ ռօնեաքը զուտ եւ անխառն ըլլալով տկար ստամոքսներու համար շատ յարմար - գործածելու եւ մանաւանդ բժիշկներէ յանձնարարեալ.

ԻԼԱՆ ՌՕՍԹԱ ՎԷ ԹԷԼԷԿՐԱՖ ՆԷԶԱՐԷԹԻՆՏԷՆ

			Ֆր.	Սնթ.
2000	քիլօ 2 միլիմէթրօլըք թիմուր թէլ	պէհէր 100 քիլօսը	30	
38500	» 4 » »	»	24	95
10000	» 5 » »	»	24	95
1000	» 2 » պրօնզ թէլի	»	1	75
2228	ատէտ ախշապ տիրէք նէմիզ իզօլաթէօրը	պէհէր ատէտի	3	24
247	» » թանտուրի	»	5	30
2000	» թիմուր պէօյիւք իզօլաթէօրը	»	1	2
13300	» թիմուրըն օրթա »	»		95
10000	մէթրօ ինճէ լաստիքլի թէլ	պէհէր մէթրօսը		16
5000	» գալըն »	»		31
5000	թագըմ միւքէմմէլ լըքլանշէ էլէմանի	պէհէր թագըմը	2	71
20000	ատէտ լընքլանշէ զէնկի	պէհէր ատէտի		16
10000	» պաշը լըքլանշէ քէօմիւրի			24
15000	չիֆթ մանկոնեզ լէվհասը չիֆթի			90
5000	ատէտ լըքլանշէ գատէհի	պէհէր ատէտի		37½
4000	ատէտ Տանիէլ գատէհի	»		33½
4000	» Տանիէլ վասօրիս	»		24
50	» 5 քիլօլըք վէզնէ	»	11	45
200	» 7 բուս չավուշ էյէփ	»		36
200	» 8 բուս ինկիլիզ գըզգաճը			3
400	» ամէրիքաքեարի պուրկու			75
500	քիլօ մարսիլիա գուրշունը պէհէր քիլօսը			30
50	տուէտ մաքինա պիրինճի չարխը	պէհէր ատէտի	2	90
50	» » իքինճի »	»	2	65
100	» » իւչինճի »	»	2	45
200	» եալընըզ ուսգուր	»	1	79
200	շիշէ մաքինա միւրէքքէպի	պէհէր շիշէսի		29
50	շիշէ մաքինա եաղը	»		39
100	ատէտ մաքինա զէմպէրէկի	պէհէր ատէտի	2	
			Ղշ.	Փրյ.
200	ատէտ էլ մէնկէնէսի	պէհէր ատէտի	9	
400	» թէլ մէնկէնէսի	»	9	
400	» չավուշ իփի	»	7	
50	քութու կրամ թագըմը	պէհէր քութուսը	55	

Տէրսաատէթ վէ ումում թաշրա թէլէկրաֆ խութութ վէ մէրաքէզինին սալը հալ լէվազըմը իճէ պազը խուսուսը ճէտուէլ վէ միւրէթթիպաթը օլարագ միւպայէա օլունաճագ էշեաի իլան օլունուր վէ ճինս ու միգտարը պալանէ տէրճ գըլընըն 33 նէվ էշեա վէ էտէվաթ հիզալարընտա մուհարրէր պէտէլաթ իլէ թալիպլէրի էօհտէսինտէ օլըղընտան պէտէլաթը մէզպէրէտէն 100 տէ 5 վէ տահա զիեատէ թէնզիլաթ իճրասընէ թալիպ օլանլարըն չէհրը ճարիի րումինին տօգուզընճը բազար իրթէսի կիւնինէ գատար բօսթա վէ թէլէկրաֆ նէզարէթի խարճ մէճլիսինէ միւրաճաաթ էթմէլէրի իլան օլընըր։

3 Հազիրան 313

Պիտի պահէք ձեր գոյնին գեղեցկութիւնն ու թարմութիւնը գործածելով մասնաւոր բրնձափ ի

La VELOUTINE

առտրատուած Պիւի Ուիթէյ
Իրամի

CH^les FAY, Parfumeur
PARIS, 9, Rue de la Paix, 9, PARIS

ՍԻՏՆԷՅ ՆՈՎԻԼ ԵՒ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ՂԱԼԱԹԻԱ, ԵՒՐՔՍԷՔ ԳԱԼՏԸՐԸՄ ԳԷՈՐԳ ՊԷՅ ԽԱՆ ԹԻՒ 1, 2, 3

Ասոնց դանակները Անգլիոյ Շէֆիլտ քաղաքին **Ճօհն Նօվիլ եւ Որդիք** գործարանին մէջ կը պատրաստուին եւ հռչակեալ մեծածախսեան մարքան կը կրեն ։ Ոմանք այդ դանակներու կեղծը կը շինեն եւ անգլիական տառերը չճանչցողներ զայնս կը գնեն, որով նոյն գործարանին արժէքաւոր դանակներուն վարկը կը կոտրեն։

Ճօհն Նօվիլ եւ որդւոյ գործարանին արտադրութիւնք այս մասնաւոր մարքան կը կրեն ։ Կեղծերէն զգուշանալու համար պէտք է ուշադրութիւն ընել դանակներու, ածիլիներու, կտրոցներու եւ մկրատներու վրայ գծնուած մարքաի ու անգլիական տառերուն։

Այս գործարան 1700 տարւոյն ապրիլ 26 ին հաստատուած է։

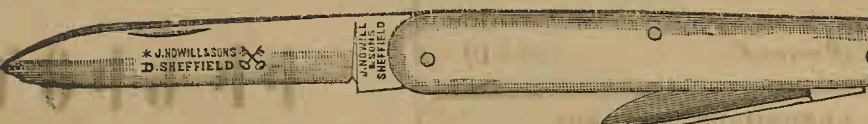

Սիտնէյ Նօվիլ եւ ընկերութեան ներկայացուցիչն է դրամարկղներու ամենէն մեծ **Միլնէր** գործարանին ։

Այդ դրամարկղներ ամեն կերպով կը դիմանան հրդեհի եւ գողերու դէմ։ Փափաքողներու ցոյց պիտի տրուին վկայականներ, որք կը հաստատեն **Միլնէրի** դրամարկղներու տոկունութիւնը։

Սիտնէյ, Նօվիլ եւ ընկերութեան անգլիական վաճառատան մէջ կը գտնուին նաեւ լաւ տեսակէ դգալներ, պատառաքաղներ, դանակներ ու սեղանի զանազան սպասներ ինչպէս նաեւ առժան բլաքէ դգալներ, պատառաքաղներ եւ այլն. նոյնպէս ջաղացքի փոկեր ու մուրճեր, սեղանի յատուկ լամպարներ, սրահներու մէջ կախուելու լամպարներ, ցամաքային ու ծովային զինուորականաց յատուկ կօշակներ, ֆօքիայի մեքենաներ եւ այլն ։

Հեռաւոր տեղերէ եղած յանձնարարութիւնք կը կատարուին կանոնաւոր կերպով եւ շուտ։

564

ԱՌԱՆՑ ԼԻՔԻՏԱՍԻՈՆԻ

Ն. Կայս. Վեհ. Սուլթանի հայթայթիչ ghun Dogdou տունը որ շատ լաւ ծանօթ է Պոլսոյ մէջ Ֆրնտըգլեան խան ուր երկար տարիներէ ի վեր կը գործէ. այս անգամ, իր գոհացումը բազմաթիւ յաճախորդներու պահանջներու տալու համար, մասնաճիւղ մը բացած է Բերա. Տէօրթ Եօլ աղըը թիւ 440. աւստրիական նամակատանքով. Khédivial palaceին դիմաց, ուր մանրամասն վաճառումներէն տեղի կունենան այն միեւնոյն և ընթացիկ գիներով, ինչպէս Պոլսի կողմի վաճառատան մէջ ։ Գիտնալով որ յաճախորդները միշտ նախապէս գիտնալ կուզեն ապրանքին գինը, իրենց գնումները անոր համեմատ կարգադրելու համար, անոնց այս փափաքին գոհացում տրուած է, ապրանքի իւրաքանչիւր տեսակին վրայ — յետագայ ցուցակին համեմատ —նշանակելով միօրինակու անփոփոխ գին մը $12^3/_4$ ղրշ. որ պարզապէս ապրանքին գնուած գինն է, շատ անգամ այդ գինէն ալ վար։ Ուրեմն ամէն մարդ որ կը փափաքի լաւ պայմաններու մէջ ընտիր ապրանքներ գնել պէտք է այցելէ յիշեալ մասնաճիւղը, ուր առաջին ակնարկով պիտի համոզուի թէ ապրանքներու ազնւութեան թէ գիներու բացառիկ և չտեսնուած աժնութեան։ Աւասիկ ապրանքներու ցուցակը գին $12^3/_4$։

2 կտոր անօծիք շապիկ զուիցերիական ասեղնագործութեամբ կիներու համար
1 » Գիշերաշապիկ զուից. աղնգրծ. և թենիքով կիներու համար
10 » Անօծիք շապիկ զուից. աղնգրծ. extret-riche կիներու համար
1 » Անդրավարտիկ զուից. աղնգրծ. կիներու համար
2 » Cache-corset fantaisie կիներու համար
4 կմ. 3 » » fantaisie գունաւոր կիներու համար
1 » Ջուտ փուշէ ֆանէլա կապոյտ կամ ուրիշ գոյն կիներու համար
2 » Սկովտիոյ գերձանէ ֆանէլա այրերու համար
1 » Ֆրանսական առողջապահական ֆանէլա (Տր. Սաթէի սիստէմով) այրերու համար
1 » Անգլ. շապիկ օծիքով և առանօծիքի այրերու համար
6 » Կեղծօծիք լաւ կտաւով. այլ և այլ գրութեամբ այրերու համար
1 զոյգ Ֆրանսական անդրավարտիկ այրերու համար
1 » » անգլիավարտիկ սկովտական գերձանէ այրերու համար
4 » Ֆրանսական գուլպայ սև կամ գծաւոր սկովտ. գերձան է կիներու համար
3 » Ֆրանսական գուլպայ գունաւոր սկովտ. գերձանը կիներու համար
2 » Ֆրանսական գուլպայ սև կամ մետաքսէ գիծերով սկովտ. գերձանով կիներու համար
6 կմ. 5 Գուլպայ ֆրանսական սկովտ. գերձ. գունաւոր այրերու հմր.
4 » Գուլպայ ամերիկեան գիմացկուն սև կամ գորշ այրերու համար
3 » Գուլպայ ամերիկեան գիմացկուն գծաւոր կամ սկովտ. գերձանէ բանուած այրերու համար
12 կտոր Ճերմակ թաշկինակ խծպուած այրերու համար
6 » Ճերմակ թաշկինակ խծպուած և գունաւոր կիներու համար
4-3 » Ֆրանսական թաշկինակ խիստ ճերմակ կտաւէ և գունաւոր կիներու համար
4-3 » Ճաբոնական թաշկինակ մետաքսէ եզերքը բանուած կիներու հմր.
1 » Ճերմակ թաշկինակ ճաբոնական մետաքսէ այրերու համար
6 » Անձեռոց լաւ կտաւէ
6-3 » Մեծ անձեռոց դամասկեան կըտաւէ
6 4 » Ճերմակ կամ գունաւոր անձեռոց
3-2 » Ճաբոնական մեծ անձեռոց
1 » Մեծ սփածանիլի (փէշտիմալ) լոգանքի համար
1 » Սեղանասպաս ութ հոգիի համար ճերմակ կամ գունաւոր
2 » Պզտիկ անձեռոց դամասկ. կտաւէ
1 տուփ Որ կը պարունակէ մէկ կտոր օճառ, երկու շիշ անուշահոտ եւ մէկ երեսի փոշի ընծայի համար
2 շիշ O տը քոլոնիը գեղեցիկ տուփի մը մէջ
1 Ամերիկեան ժամացոյց նիքելէ
6 կմ. 4 կտոր զուիցեր. աղնգրծ. շատ հարուստ

Ապահովգր. ընկերութիւն
ԹՐԻԷՍԴԷ
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀԻՄՆՈՒԱԾ 1831ԻՆ
ՀՐԴԵՀ, ԿԵԱՆՔ, ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ
Ընդհ. գործակալ ԱԼՊԷՐ ՄԻԶՐԱՀԻ
Ղալաթիա, Քամանտո խան Թիւ 2
548 127—150

COMP RUSSE
DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE
ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Բշ. 9/21 Օտեսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի։
Գշ. 10/22 Աղեքսանդրիոյ ուղղակի սուրհանդակը ժամ 2ին յետ միջօրէի, Պիրէոնի ճամբով
Դշ. 11/23 Սուրհանդակ դէպի Փոքր-Ասիոյ նաւահանգիստները մինչեւ Պաթում, առաւօտեան ժամը 11ին։
Դշ. 11/23 Սեւաստաբոլի սուրհանդակ, առաւօտեան ժամ 10ին։
Եշ. 12/24 Օտեսայի սուրհանդակ, ժամը 2ին յետ միջօրէի։
Ուր 13/25 Աղեքսանդրիոյ Սուրհանդակ, հան Սուրիոյ նաւահանգիստները երկու շաբաթը անգամ մը ժամը 4ին։

ԱԶԴ. — Յունիս 10/22, երեքշաբթի օրը Կ. Պոլսէն դէպի Սուրիոյ նաւահանգիստները մեկնող ուղեւորք Զմիւռնիոյ մէջ պիտի հանդիպին Թրիբօլի, Պէյրութ, Եաֆա եւ Բոր-Սայիտ զացող շոգենաւին 563

ՌՈՍԻԱ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

1881 Մարտ 20 ի կայս. իրատէով արտօնեալ Ընկերութեան կեդրոնատեղին Բեթերսպուրկ Ընկերութեան ապրանքը, Մեծ Մորսքայա 37
Ապահովագրութեանց ճիւղեր ՀՐԴԵՀ.— ԿԵԱՆՔ. — ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ. — ԱՐԿԱԾՔ։

Ընկ. դրամագլուխ ամբողջովին վճարուած 10,000,000 ֆր.
Երաշխաւորութեան գումար 67,000,000 »
1895 ի հասոյթք 25,000,000 »
1881 էն ի վեր Ընկերութիւնը իր ապահովագրեալներուն վճարած է մօտ 100,000,000 »

Ընկերութեան քննիչ ի Կ. Պոլիս
Ա. ՀԻՒՐՄՈՒԶ

Ղալաթիա, Բալըքլը փողոց
(Հին Մուսաֆիր խանը)

Ընդհ. Գործակալ Թուրքիոյ համար
ԹԷՈՏՈՐ ՌԷԲԷՆ

Իր անարատութեան պատճառաւ
ՇԱԲՕԹՕ
բերթօնը միակն է որ կը գործածուի Պ. Բասթէօրի, Պերլինի, Վիէննայի և Բետրըսպուրկի աշխատանոցներուն և Ֆրանսայի ծովային նախարարութեան կողմէ.

ԱԶԴՈՒՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԱՐԱԳ ՆԵՐԳՈՐԾՈՒՄ
ՇԱԲՕԹՕԻ ԳԻՆԻ
ՊԵՓՍԻՆԵԱՆ ՊԵՓԹՕՆԻ
VIN CHAPOTEAUT

Բեբթօնն, որ իբր ամենալաւ սնունդ ծանօթ է, կամ միսն մարսողութեան արդիւնքն է՝ բեբսինի և կամ նոյն իսկ ստամոքսին միջոցաւ։ Այդ կերպով կը սնուցանեն հիւանդները, նոր ապաքինածները, ինչպէս նաև այն անձերն, որք ունին հիւծումէ առաջ եկած անարիւնութիւն, սնունդներէ նողկանք, տենդ, չաքարախտ, թոքախտ, թանչք, ուռեցք, քաղցկեղ, ստամոքսի ու լեարդի հիւանդութիւն՝ տաք երկիրներ բնակելէ յառաջ եկած,

ՇԱԲՕԹՕ, 8, Վիվիէն փողոց, Փարիզ, և բոլոր դեղարանաց մէջ։ A.

ՆՈՐ ԱՆՈՒՇԱՀՈՏՈՒԹԻՒՆՔ
ՌԻԿՕԻ ԵՒ ԸՆԿ.
8, ՎԻՎԻԷՆ ՓՈՂՈՑ, ՓԱՐԻԶ
NOUVEAUX PARFUMS
ԷՔՍԹՐԷ—ՓՈՇԻ—ԱՃԱՌ
Քանանկա
Պարսկական եղրեւանք
Մուկէ տէ պոսա
Կրասիօզա
Լուքրէցիա
Սպիտակ հիրիկ
Ապարահետ հիրիկ
Լուի ԺԵ.
Ռօզինա
Իլանկ-Իլանկ
Ճերմակ մանուշակ
Էմբէռիալ Ռուս.
Եւ բոլոր ծանօթ հոտերը
Կ. Պոլիս, Թիթոս, Մեզիքէ, Նալբանտ, Հիսար, Սիմոնօֆ A.

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՅԷ
ԿԻՐԱԿՆՕՐԷ ԶԱՏ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՅՑ
1897 ՄԱՅԻՍ 12ԷՆ ՍԿՍԵԱԼ ՄԻՆՉԵՒ ՆՈՐ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ

Վոսփորէն Կամուրջ շոգենաւեր

11 5 Ր. Ա. Գվ. Ենմ. Մզպ. Պէօյք. Թրպ. Ենք. Մրկ. Ր. Հս. Պէպ. Արնք. Գրչ. Օրթ. Պէշիք.
11 15 Պէպ. Արն. Գրչ. Օրթ. Պշք.
11 — Գնտ. Վնք. Չնկ. Պէյլ. Գզկ.
11 20 Պէյզ. Բշպ. Չպզ. Գնլ. Ա. Հս. Գնտլ. Վնիք. Չէնկ. Պէյլ. Գզկ. Պշք.
12 50 Ա. Հս. Գնտ. Վանի. Չնկ. Պէյլ. Գզկ. Պշք.
1 — Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Պէյզ. Բշպ. Չպք. Գնլ. Ա. Հիս. Գնտ. Վնք. Չէնկ. Պէյ. Գզկ. Պէշիքթաշ
12 15 Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Քիրէճ. Թրպ. Ենիք. ՍԹՆ. Մրկ. Պօյճ. Ր. Հիս. Պէպ. Արն. Գրչ. Օրթ. Պշք.
1 30 Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. ՍԹՆ. Մրկ. Ր. Հիս. Պէպ. Արն. Գրչ. Օրթ. Պշք.
12 20 Պէյք. Բշպճ. Ենք. Գնլճ. Պօյճ. Ր. Ա. Հս. Գնտլ. Արնվք. Վնք. Չնկք. Պէյլպ. Գզկճզ. Պշքթ. Գպթշ.
2 30 Ենմ. Մէզ. Պէօյք. Թրպ. Պէյք. Բշպ. Չպքլ. Գնլճ. Ա. Հ. Գնտ. Վնք. Չնկ. Պէյլ. Գզկ. Իսւ.
2 50 Ր. Ա. Գվ. Եէնմ. Մզպ. Պէօյ. Թրպ. Եէնք. ՍԹ. Մրկ. Պօյճ. Ր. Հիս. Պէպ. Արնվ. Գրչ. Օրթ. Պշք.
4 30 Պէյք. Բշպ. Չպզ. Գնլ. Ա. Հիս. Գնտ. Վնք. Չնկ. Պէյլ. Գզկ. Պէշ.
4 15 Ենմ. Մէզ. Պէօյք. Թրպ. Ենք. ԻսԹ. Միրկ. Պօյճ. Ր. Հս Պէպ. Արվ. Գրչ. Օրթ. Պշկ.
5 45 Ենմ. Մզպ. Պէօյք. Թրպ. Պէյզ. Ենք. ՍԹՆ. Գնլ. Պօյճ. Ր. Հս. Պէպ. Արնվ. Գրչ. Օրթ. Պշք.
6 45 Ենմ. Մզպ. Պէօյք. Թրպ. Պէյք. Ենք. Մրկ. Ր. Հս. Պէպ. Արնվք. Գրչ. Պէյլ. Օրթ. Պշք.
7 15 Պէյզ. Բ. Պշճ. Ենք. Չպզլ. Գնլճ. Մրկ. Ր. Ա. Հ. Գնտլ. Պէպ. Արն. Վնք Չնք. Պէյլ. Օրթք. Գզկ. Պէշիկթաշ։
8 30 Ա. Ր. Գվ. Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Պէյք. Բշպ Չպզ. Գնլ. Ա. Հս. Գնտլ. Վան. Չնկ. Պէյլ. Գզկ. Իսկ.
9 10 Եէնմ. Մէզ. Պէօյ. Թար. Ենք. ՍԹՆ. Միր. Ր. Հիս. Պէպ. Արնվ. Գրչ. Օրթ. Պշք.
10 — Ենմ. Մզպ. Պէօյք. Թրպ. Պէյզ. Եէնք. Միրկ. Ր. Հս. Պէպ. Արնվ. Գրչ. Օրթ. Պէշկ.
10 40 Ենմ. Մէզպ. Պէօյք. Թրպ. Պէյք Բշպ. Չպլ. Գնլճ. Ա. Հս. Գնտլ. Վնք. Չնք. Պէյլ. Գզկ. Իսկ.
11 — Մզպ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. Պօյճ. Ր. Հս. Պէպ. Արնվ. Օրթ. Պշք.

Կամուրջէն Վոսփոր գնող շոգենաւեր

12 15 Պշք. Օրթ. Արվք. Պէպ. Ր. Հս. Մրկ. Ենք. Պէյզ. Թրպ. Պէօյ. Մզպ. Ենմ.
1 30 Պշքթ. Օրթ. Արնվ. Պէպ. ՐՀիս. Պյճ. Ենք. Թրպ. Պէօյք. Մզպ. Ենմ.
1 — Պէշք. Գզկ. Պէյլ. Չնկ. Վնք. Գնտ. Ա. Հիս. Գնլ. Չպզ. Բշպ. Պէյզ. Մզպ. Ր. Ա. Գվ.
2 45 Պշք. Օրթ. Գրչ. Արվ. Պէպ. Ր. Հիս. Պօյճ. Ենք. Թրպ. Պէօյք. Մզպ. ԵէՆմ.
2 50 Իսկ. Գզկ. Պէյլ. Չնկ. Վնք. Գնտլ. Ա. Հ. Գնլճ. Չպզլ. Բշպ. Պէյզ.
3 30 Գապ. Պշկ. Գզկ. Օրթ. Պէյլ. Չնկ. Գրչ. Արվ. Գնտ. Ա. Ր. Հս. Գնլ. Մրկ. Ենք. Բշպ. Պրզ. Թրպ. Պէօյ. Մզպ. Ենմ.
4 30 Պշկ. Օրթ. Գրչ. Արն. Պէպ. Ր. Հ. Մրկ. ՍԹՆ. Ենք. Թրպ. Պէօյք. Մզպ. Ենմ.
5 — Գպթ. Պշկ. Գզկ. Օրթ. Պէյլ. Չնկ. Վնք. Արվ. Գնտ. Ա. Ր. Հս. Գնլ. Չպք. Բշպ. Պէյզ.
6 — Գապ. Պշկ. Օրթ. Արվ. Պէպ. Ա. Ր. Հս. Մրկ. Ենք. Պէյզ. Թրպ. Պէօյ. Մզպ. Ենմ. Ր. Ա. Գվզ.
7 — Պշ. Գզկ. Պէյլ. Չնկ. Արվ. Գնտ. Ա. Ր. Հ. Պօյճ. Ենք. Պէյքզ. Թրպ. Պէօյ. Մզպ. Ենմ.
8 30 Պշկ. Օրթ. Գրչ. Արվ. Պէպ. Ր. Հ. Մրկ. Ենք. Թրպ. Պէօյ. Մզպ. Ենմ.
9 15 Պշք. Օրթ. Պէյլ. Արվ. Ր Հս. Պօյճ. Գնտլ. Ենք. Պէյզ. Թրպ. Պէօյ. Մզպ.
10 05 Պէշ. Գզկ. Պէյլ. Չնկ. Վնք. Գնտ. Ա. Հ. Գնլ. Չպք. Բշպ. Պրզ. Մզպ. Ր. Ա. Գվ.
10 20 Պշկ. Օրթ. Գրչ. Արվ. Պէպ. Ր. Հս. Պօյճ. Մրկ. ԻսԹ. Ենք. Թրպ. Քիճ. Պէօյ. Մզպ. Ենմ.
10 50 Գապ. Պշկ. Օրթ. Գրչ. Արվ. Պէպ. Գնտ. Ա. Ր. Հսք. Գնլ. Մրկ. Ենք. Բշպ. Պրզ։ Պէպ. Ենմ. զացող շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի.
11 10 Պշկթ. Պէյլ. Չնկ. Վնք. Գանտ. Ա. Հիս. Գնլ. Չպզ. Բշպ. Պէյք.
11 20 Պշկ. Պէպ. Ր. Հս. Մրկ. ՍԹէՆ. Ենք. Թրպ. Պէօյ. Մզպ. Եէնմահալլէ
11 40 ՊշքԹ. Գզկճ. Օրթ. Պէյլ. Չնկ. Վնք. Գնտլ. Պէպ.
12 15 Պշք. Օրթ. Գրչ. Արնվ. Պէպ.

ԻՍՏԻՆԻԱՅ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

Իստինյէէն Կամուրջ		Կամուրջէն Իստինյէ	
11 —	6 15 Պէյլէր.	11 20	7 5 Պշր.
12 5	6 50 Պէշիկ.	11 50	7 40 »
11 45	7 50 Պէշիկ.	12 20	8 20
12 30	8 50	12 50	9 —
1 —	9 35	1 20 Գպ.	9 40
1 30	9 45 Ֆէրպ.	1 50	10 15 Գզկ.
2 —	10 5 Պէշիկ.	2 25	10 30 Ֆէրպ
2 30	10 35 Գզ. Գպ.	2 50 Վոսփոր	10 40 Գզկ.
3 —	11 — Գզ.	2 30 Գապ.	11
3 15 Ֆէրպ.	11 — Ֆէրպ.	3 30	11 25 Գապ.
3 35	11 20	4 — Ֆէրպօթ	11 30 Ֆէրպ
4 15	12 —	4 20	11 50
4 35		5 —	12 15
4 45 Ֆէրպ.		5 40	
5 10		5 45 Ֆէրպօթ	
5 40		6 20 Պշր.	

ԿԻՐԱԿԻ ԵՒ ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐ

Իստինյէէն Կամուրջ		Կամուրջէն Իստինյէ	
11 15	6 50 Պշրթ.	11 35	7 40 Պշր.
12 —	8 Պշրթ.	12 20	8 20
12 45	8 45	1 —	9 —
1 30	9 30	1 30 Գապ.	9 45
2 10	9 45 Ֆէրպ.	2 20	10 15
2 45	10 15	3	10 30 Ֆէրպ.
3 45	10 35	2 50 Վոսփ	10 40
3 15 Ֆէրպօթ	11 — Ֆէրպ.	4 — Ֆէրպօթ	11 30 Ֆէրպ.
4 5	11 10	4 40	11 20
4 40	11 45	5 30	11 55
5 25	12 05	5 45 Ֆէրպօթ	12 15
4 45 Ֆէրպօթ		6 25 Պէպ.	
6 10 Պէյլէր.		7 5 Պշ.	

ՀԱՐԷՄ ԻՍԿԻՒԼԷՍԻ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

1 30 Հարէմէն Սալաճագ բացի կիր. է)
4 — » » բացի ուր. է
10 40 » » բացի ուր. կիր. օրերէ)
11 25 » » ուր. կիր. ժ. 10.45ին
1 15 Կամուրջէն Հարէմ Սալաճագ բացի կիր. է
3 30 » » » բացի Ուր. է
10 10 » » անտի Սալաճագ բացի ուր. կիր. օրերէ
11 10 » » » Սալաճագ [կիրակի եւ ուրբաթ օրերը ժամ 10.30ին։

ԻՍԿԻՒՏԱՐ ՍԻՐՔԷՃԻ ԻՍԿԷԼԷՍԻ
ԵՒ
ԳԱՊԱԹԱՇԻ ՄԻՋԵՒ ԿԱՌԱՔԱՐՁ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

3 15 Իւսկիւտարէն Գապաթաշ Սիրքէճի
4 45 Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
9 45 Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
11 — Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
4 — Սիրքէճիէն Իւսկիւտար
5 45 Սիրքէճիէն Գապաթաշ Իւսկիւտար
10 30 Սիրքէճիէն Իւսկիւտար
11 30 Սիրքէճիէն ԳպԹ. Իւսկիւտար

Ծան.—Օդը միգապատ եղած ատեն, շոգենաւ իրենց տնուած իգտեղը պիտի մնան։

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅՆԻԱ Ն և ՄԱՐՈՔԵԱՆ
Ն. ԲԱՔԻ ու ԸՆԿ
Մարսիլիայէ և Պաթում մէջեւ կանոնաւոր բանող

Առաջին շոգենաւը Նովորոսիսք պիտի ուղեւորի հանդիպելով Սամսոն, Կիրասոն, Տրապիզոն և Պաթում յունիս 21ին երեկուան ժամ 4ին (Ը. Ե.)։

Բաթում-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղիոյ ուղեւորութիւնն ի միասին առնելով,
Ա. կարգ 245 ֆրանք
Բ. » 175 »

Ուղղակի և տոմս ուղեւորութեան

Նաւողջէքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատար
ԹԻՄՈԹԷ ՐԸԳՈՒԼ
575 Մումհանէ փողոց Թ. 10

ՖՐԵՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.
ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվրբուլէ և Արեւելից մէջեւ բանող շոգենաւեր

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Վիրզօրիան	10500	Ֆլավիան	3500
Առմէնիան	10500	Էմիրշիրն	3500
Քէսզրիան	10500	Ալըժ.րն	3000
Լանքասդրիան	9000	Ալճէրիան	2500
Ֆիլատէլֆիա	9000	Արապիան	3500
Գօլօմպիան	8000	ԱԹէնիան	2500
Ճօրճիան	8000	Անտալուզիան	2500
Գօզդօնիտն	8000	Ալգաշիրն	2500
Ֆիրճինիան	8000	Լէսպիան	2000
Ֆալէրնիան	3700	Մինճօ	900
Վալօնիան	3700	Օբօրդօ	800
Ֆլամինիան	3700	Լիսպօն	800
Ֆապիան	3500		

Ապրանքի տէրերէն կը խնդրուի իրենց ապրանքն այլուր փոխադրելու կամ Ղալաթիոյ մաքսատունն հանելու համար իրենց հրահանգը ղրկել շոգենաւին ժամանումէն 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել առ ԷՏՎԱՐ ԼԱՖՈՆՏԷՆ
Մէհմէտ Ալի փաշա խան, Թիւ 1
Ղալաթիա

ՄՈՍ
ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվրբուլէ, Պօրտոյէ, Մէջէկրանէ և Սեւ Ծովէ մէջեւ բանող շոգենաւեր

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Ռամսէս	3000	Թիպս	2500
Անպիս	3000	ՆէրԹիս	2400
Թէյպըր	3000	Օսայրիս	2250
Քեանոբուս	3000	Բէրա	2250
Ֆարոս	3000	Սֆինքս	2000
Օսմանլը	3000	Կասքընի	1500
ՄարիօԹիս	2500	Կիւյէն	1500

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ և ԸՆԿ.
ՈւիթԹօլ խան
ՃՃԷՅՄՍ ՄՍՈ և ԸՆԿ.
568 31, Ճէյմս Սթրիթ Լիվրբուլ

Արտօնատէր Կ.-Ս. ԻՒԹԻՒՃԵԱՆ